

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul XVI • Nr. 220 • decembrie 2024 • editat de ECOSTAR 21 prin INTOL PRESS • www.culturaarsmundi.ro

Cuprins:

- 1 DECEMBRIE, 2024, LA ALBA IULIA
Mihai SPORIȘ ..... pag. 1
- PASĂREA DIN ZID
Ion LAZU ..... pag. 2
- POEZII
Marinela BELU-CAPȘA ..... pag. 2
- „EVENIMENTUL ISTORIC” NR. 74 - EVENIMENT CULTURAL DE PRESĂ
Petre CICHIRDAN ..... pag. 3
- A APĂRUT REVISTA „MUZEUL PRESEI ROMÂNEȘTI”, NR. 4 (16) / OCTOMBRIE-DECEMBRIE 2024
Tanța TĂNĂSESCU, Dan Toma DULCIU ..... pag. 4
- CUM FACE ROABA PE LA NOI? „SCĂRȚ, SCĂRȚ...”
Ion TALPOȘ ..... pag. 4
- LIN HUIYIN
Constantin LUPEANU ..... pag. 4
- DISCURS DESPRE CULTURĂ (V)
Gheorghe DEACONU ..... pag. 5
- ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIHAI EMINESCU RÂMNICU VÂLCEA - 40 DE ANI DE EXCELENȚĂ ÎN EDUCAȚIE
Gheorghe PANTELIMON ..... pag. 6
- ÎN GOLF
Marinela BELU-CAPȘA ..... pag. 6
- DIN REVISTE LUATE... ȘI-N REVISTĂ DATE
Mihai MUSTĂȚEA ..... pag. 7
- TEATRUL LUI IULIAN MARGU
Mihai CĂLUGĂRIȚOIU ..... pag. 8
- MESAJ DIN CANADA
Alex. CETĂȚEANU ..... pag. 10
- SCULPTURA UNUI ADOLESCENT VÂLCEAN, ÎNAINTE DE A FI STUDENT LA POLITEHNICĂ
Leontina RUS ..... pag. 10
- TEST LA LIMBA ENGLEZĂ (CLASA A VI-A)
KIS Peter ..... pag. 10
- STAREȚII MĂNĂȘTIRII COZIEI (II)
Arhim. Veniamin MICLE ..... pag. 11
- OMAGIU PROF. UNIV. DR. DOC. TITU GEORGESCU
Prof. Dr. Dumitru LAZĂR ..... pag. 12
- SĂ FII DARNIC!
Marius MĂRĂCINESCU ..... pag. 12
- ROMÂNII ÎNTRE TADIȚIE ȘI MODERNITATE DE-A LUNGUL TIMPULUI
Pr. dr. Constantin MĂNESCU ..... pag. 13
- PRIMĂRIA MUNICIPIULUI VÂLCEA
Biroul de Presă ..... pag. 14
- ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI, SĂRBĂTORITĂ LA SLATINA
Ana VASILE ..... pag. 14
- ÎNFRĂȚIȚI PRIN CUVÂNT, UNIȚI PRIN CULTURĂ
Luci TRUȘCĂ ..... pag. 14
- ISTORIA MUZICII ROMÂNEȘTI - COMPOZITORI - DECEMBRIE
Emil MANZUR ..... pag. 15
- INTERVIU MEMORABIL CU UN CANDIDAT ÎNCĂPĂȚÂNAT AL UNUI JURNALIST DESCĂPĂȚÂNAT
Marian ILIE ..... pag. 15
- IDENTITATEA SEMNALATĂ LA „ARTEX”
Marius DRĂGHICI ..... pag. 16
- TRAISTA CU PLANTE MEDICINALE
Ana-Maria LAZĂR ..... pag. 16

1 DECEMBRIE, 2024, LA ALBA IULIA

Mihai SPORIȘ

În ziua Sfântului Andrei, ocrotitorul României – țara noastră mai... „dodoloață” după plebiscitul unirii din acea zi a zilelor, din urmă cu exact 106 ani! - ne-a chemat, să fim azi cu toții în capitala de suflet a unității românilor, la Alba Iulia. Pare o zi cu o piedică pusă de Statul Român, adică tocmai împuternicitul administrator. Azi fuseseră programate, într-o logică a feudalilor care te legau de glie, *alegerile pentru parlamentul țării*, ce trebuiau să numere bobii, numai la domiciliul stabil, dintr-un loc anume, ca și când nu ar fi fost și alte soluții tehnice, cu *on line*-ul, probat de forța majoră a ... covidului. Ne-a dus gândul imediat la melcul, nesincronizat vitezei lumii, făcând comparația cu alte state mai sincrone vremii, care își pot consulta cetățenii *în timp real!* Cum să fi la Alba Iulia, măcar la ora liturghiei din catedrale, poate doar a defilării din miezul zilei, dacă trebuie să votezi la sute de km. distanță și nici să nu ai în regulă căile de comunicație? Am fost dintre cei norocoși.

Am trecut pe la 7.00 fix, pe la urna de votare, din locul cu CI-ul atestând înlănțuirea definitivă, unde mijloacele informatice vor fi scanat și transmis instantaneu faptul la centrul cel mare și apoi am purces la drum... pe istorica *via carolina* a Văii Oltului. La Căineni... placa de la Ganga ne vorbea de Strasburgul... local și de Carol al VI-lea de Habsburg, stăpân vremelnic peste Oltenia și tot Ardealul și ctitorul mai modernizatei Alba Carolina. Pe drumul nostru trecuse cândva oastea lui... Buzescu, spre Șelimbăr, în toamna lui 1599, *per pedes...* desigur. Trecem și noi pe la locul izbânzii lui Mihai, ca vântul și ca gândul, pe autostrada ivită de curând în peisaj. Trebuie să-l onorăm pe voievodul ecvestru, tocmai în cetatea în care a pus în bronz momentul simbol al Unirii.

La ora 9.00 după ce lăsăm caii motorizați la zidul exterior al cetății..., modernizată mai târziu de numitul Carol, luăm cu asalt cetatea. Părem niște singuratici care escaladează – noi doar urcând treptele cu balustrade și cu reflectoare pentru plimbări sub lună!

zidurile care încercuiesc cetatea cu atâtea comori vorbitoare despre istoria neamului, cu evenimentele ei memorabile. Depășim cele două încercuiri și ne ivim pe *dealul furcilor* și al roții ucigașe a moților. Lumea lipsă și un corb de pază așteaptă crucea cea neagră să o dea înălțării... Eroismul își are monumentul dar cei în datoria pomenirii lor sunt acum foarte puțini (miezul zilei, cu întârzierea semnalată anterior, va mai drege busuiocul, dar foarte anemic față de anii din urmă!). Împăratul Carol, austriacul, ne privește cocoțat de pe poarta finală de intrare în Cetate. I-am

multumit când am văzut statuia ostașului român din regimentele sale de la granițele imperiului, inclusiv pentru porțița deschisă neamului românesc, pentru dobândirea unei emancipări naționale (gratulați astfel, *ca buni împărați*, de norodul cu credința în ierarhii luminați!).

Dincolo de poarta cu împăratul cocoțat, pe calea principală, pregătirile pentru întâmpinare ale organizatorilor sunt finalizate, dar concurența votanților puși într-o centrifugă a risipirii, le constat încă absența. Roma trecuse cu legiunile ei pe aici (vezi... Gemina a XIII-a!), trecem și noi la întâlnirea cu Mihai Bravul (dăruit cu coroanele de flori!), sala unirii unde din cei 1228 de dele-

gați câțiva își au monumentele de-a împrejurul ei. Îl salutăm, în mod special, pe Luliu Maniu organizatorul celebrei adunări și responsabilul principal al Consiliului Dirigent. Trecem pe calea ce desparte (încă și prejudecățile instituțiilor oficiale ale Bisericii creștinilor români!): Catedrala cea bătrână (de veacuri în peisaj și cu mormântul lui Iancu de Hunedoara, sălășluit în incintă/cu cocardele noastre tricolore... lipsă!) și cea a Reîntregirii și Încoronării unor regi emblematici: Ferdinand și Maria. Lume puțină încă, dar cei cu ofertele împodobirii sărbătorii naționale, sunt la datorie. Cumpărăm, în obișnuința împospătării anuale a culorilor, câteva steaguri, eșarfe și cocarde... Facem poze să ne împărțim sărbătoarea și celor prinși cu alte obligații, inclusiv cea a votului... Începem să ne înmulțim pe platoul cetății. Grupuri tot mai multe se intersectează... Întâlnim vâlcenii, elevi ai

Publicat: duminică, 07 august 2016

Revista „Cultura Vâlceană” – valoare în cultura națională română

CULTURA vâlceană a primit premiul Ligii Scriitorilor Români (LSR) pe anul 2020

liceului de turism din Călimănești, însoțiti de profesorul lor de istorie, apoi nenumărate altele grupuri, de toate vârstele, venite din Apuseni, de pe Valea Mureșului, cu pancarte de identificare. Portul popular, marcă a cinstirii sărbătorii naționale, vorbește de-o afirmare a diversității grădinii cu cele înflorite special. Fac o vizită specială lui Iuliu Hossu, cel beatificat acum 5 ani de Papa Francisc de la Roma, venit special la Blaj. Să fi uitat românii că a fost unul dintre artizanii unirii, alături de Miron Cristea și apel la unitatea bisericilor?

Cu taina specială, arta, altfel vorbitoare, atrage și ea atenția cu Monumentul/Apel, pus în peisaj între cele două catedrale, sugestie a lucrului de-a împreună, așa cum s-au obținut în vreme marile biruințe ale neamului acesta truditor prin Grădina Maicii Domnului. Îi mărturisesc în preajma monumentului său, cu înscrisul povestindu-i trecerea prin lume, că noi vâlcenii l-am consacrat academician, al Academiei de sub Pământ, tocmai în anul 2024, și să le reamintim românilor prea numai ortodocși,

că un greco-catolic, român neaoș mărturisitor al latinității tuturor, își cere încă eliberarea din lagărul ignoranței, construit cu atâta cruzime după celebru an 1948, și încă nelămurit după acel decembrie 1989!

La ora amiezii, când clopotele băteau momentul din turlele catedralelor, soarele ne trimitea razele sale să ne lumineze. Azi vom fi fost mai puțini decât altă dată, că despre unitate în încețoșări concurențiale, (să vorbim despre gălăgia electorală ostilă unității, amplificând dușmăniile, și pe atotștiutorii!) nu se putea vorbi. Bindecuvântarea din fața altarelor (pământean și ceresc) va fi fost primită de prea puțini. Apoi defilarea, cu sugestia eroismului anticipat de forța de lovire, în contrapondere cu martiriul, va fi strâns la marea adunare a modernității, peste 10.000 de participanți, adică a zecea parte, față de memorabila zi de acum peste un veac.

Să spunem aici și în numele celor ce vor fi vrut să fie cu noi, dar cetățeni la datorie fiind n-au putut : *La mulți ani, Românie!*

„PASĂREA DIN ZID” (Fragment)

Ion LAZU

12 sept. 2011. Pocola-Beiuș, 68-XV

...Iar mai pe scurt, faptul că s-a potrivit să fim repartizați o parte dintre noi la Prospectiuni, iar alți vreo șase la Petrol, câțiva la alte întreprinderi din București, a făcut ca terminarea facultății să nu ne împrăștie definitiv, cum se petrecea cu absolvenții altor facultăți, și cum ne temusem noi înșine, ci să ducem în continuare niște relații colegiale. Nu mai locuim la cămin, dar unii dintre noi nu locuiseră nici în cei 5 ani de studenție, ori că erau bucureșteni, câțiva, ori că stătuseră prin gazde, vreo doi-trei, cu părinți mai cuprinși. Și, cum pe plan personal, fiecare își întemeia o familie, am continuat să ne vedem nu doar la serviciu, trecând dintr-o clădire în alta sau de la sediul din Grivița la cel din Kiseleff 2, dar și cu aceste fericite ocazii. Eu, în continuare perplex (încercând să țin sub control întortocherile firii mele sentimentale), însă mereu bine intenționat, de asta se convinseseră toți, cred.

În primăvara lui 1962 mi-a apărut o poezie în Luceafărul, la faimoasa rubrică „Dintre sute de catarge” a tuturor speranțelor, cu bune încurajări de la Miha Dragomir. Peste vreun an, căci evoluam discret, cu cei mai mici pași imaginabili, m-a publicat și Geo Dumitrescu, în (pe atunci) Gazeta literară, varianta autohtonă la Literaturnaia gazeta, dar altă revistă mai bună nu exista pe-atunci.

Convivul S., ins cu haz special, tartorul bivacuurilor noastre din excursii și practici de an, mereu în vervă, cu poante de succes, acum și al agapelor noastre de stagiari, avea tactul să nu mi se bage în suflet; discret din fire, dar și pentru că pe-atunci intimitatea continua să fie considerată comoara personală a fiecărui om, - nu se pătrundea cu picioarele în viața celui alt decât în cazuri extreme, privite reprobator de toată lumea. Iar povestirile deocheate erau ele însele o formă de bravadă, din partea aceluia care voiau să se dea drept zmeii zmeilor. Pot să cred că nu erau decât în parte adevărate, ci mai curând născocite în scopul de a impresiona, de a distra, de a-l acredita pe omul care le face pe toate... Aveam problemele mele sentimentale, le avea și S., însă nu le discutăm între noi, doar dădeam celui alt de înțeles cam în ce parte au luat-o lucrurile... I-am arătat, firește, poeziile publicate, dar nu înseamnă că-i vorbeam despre căutările mele creative.

Nu pot spune că în cei doi ani de conviețuire la doamna Boboc prietenia noastră a făcut mulți pași, poate nu a făcut niciunul hotărâtor. Nu știu nici astăzi ce ne lipsea pentru asta, cum nu știu în general din ce se pornește o prietenie adevărată. O relație poate chiar mai complicată decât iubirea. Semănând doar prin aceea că și în prietenie fiecare dă cât poate și primește doar ce are nevoie. Dar îmi e clar că de prietenia celui alt nu poți să scapi. A, sigur, poți să nu-i

răspunzi cu o prietenie la fel de angajantă, ceea ce, din punctul lui de vedere nu prea schimbă lucrurile. Ca și în iubire, repet. În ce ne privește, nu am trecut de camaraderie, atunci. Bazată pe încredere totală în buna credință a celui alt. Și de fapt, ea nu a avansat în toți anii ce au urmat, ci a rămas „staționară”. Mai în amănunt, simțeam că S. nu e în stare să-mi spună lucruri pe care, în împrejurări similare, nu le-ar spune și altora. Iar de ce nu-i spuneam eu însumi astfel de lucruri care m-ar fi livrat fără ambalaj, îmi e și mai greu să explic.

Printr-o minune, se întâmplă că am reușit să refac din memorie acea primă poezie din Luceafărul, însă nu-i mai știu titlul, de-l va fi avut. Mă feream să pun titluri, mi se părea că în acest fel îi răpesc poeziei o câțime din mister. Reproduc din memorie:

În această noapte luna răsărind / a deslușit prin ramuri flori străine. / Copacii uluiți și neîncrăzători / încremeniseră în prelungul tăcerii- / Li se părea că au intrat într-o stranie primăvară / cu petale de gheață. // Iar în zori / Vraja cădea cu podoaba de nea/ și arborii începură să vâslească întrînșii / pe dinăuntru/ spre adevărata primăvară / pătimașă de flăcări și seve....

Cu o scurtă experiență pre-studențescă la un ziar raional, S. ar fi putut să stăruie el însuși într-ale scrisului. Bănuiesc a-i fi lipsit nu harul, cât perseverența pe gând, pe pagină. În schimb, știind că mă impresionează, revenea cu poveștile sale despre fostul lui șef de la ziar, numitul Titel Constantinescu, acum deja un nume, ins cu cărți (pentru copii și tineret), cu emisiuni la radio, cu... Când eu aveam o vizită delicată, în mod tacit S. pleca la un film, aveam un cinematograf la nici 200

de metri, pe Eminescu. (Sau făcea o vizită strategică mătușii sale din strada Luterană, undeva în spatele catedralei catolice. Ne despărțisem de câteva ori în dreptul grădiniței de pe colț, eu mergând apoi să iau tramvaiul 6 de la capăt, ca să le fac vizită rudelor mele de dincolo de Podul Basarab.) Eu, în contrapartidă, procedam asemenea când S. avea vreo întâlnire de taină.

Și spre primăvara celui de al doilea an, deci în aprilie 1963, chiar înainte de plecarea în campanie, S. s-a căsătorit oficial cu o colegă mai mică decât noi cu o serie, deja angajată ea însăși la Prospectiuni. Cochetase ceva vreme cu o colegă de grupă, cu care a rămas în bune relații, deci nu pot ști ce anume nu a mers între ei. Simpatia e simpatie, dar se pare că ea își dorea altceva, nu doar un soț simpatizat de colegi. Ce-i drept, pe-atunci nu puteam face cine știe ce impresie, săraci-lipiți cum eram, ca studenți căminiști, bucuroși că bursa ne asigura masa zilnică și un pat de dormit, îmbrăcați ca vai de lume. Cred că nu cheltuam lunar decât costul a 2-3 bilete la film, nimic în plus. De unde? Dar de unde aveau colegii mei bani pentru țigări?

Eu primeam o dată la 2-3 luni o bancnotă de 10 lei în scrisoarea mătușii de la Craiova, pentru mine mană cerească. Dar mă întrebam de unde-i are, căci trăiau dintr-un biet salariu, iar unchiul avea el însuși doi frați mai mici, studenți. Amicul S. nici el nu o ducea cât de cât mai înlesnit. Tatăl lui deja nu mai exista, maică-sa îi crescuse singură, dintr-un biet salariu de telefonistă, pe el și pe sora lui, mai mică și deja cu o operație pe cord. (Continuare în pag. 15)

MARINELA BELU-CAPȘA

Ninge

Ninge cu vorbe pe raftul cu cărți.
Trăite povești se-ascund printre foi.
Spun doruri multe și multe povești
pentru lumea curată din noi.

Ninge cu lacrimi în pădurea de oameni
slăbiți de putere de virusii răi,
trimiși s-o rărească, de unii, asemeni
monștrilor gheboși, niște călăi.

Ninge cu vise în camera mea.
Mii de speranțe se-ascund prin pereți.
Ușa e-nchisă. Pe dușumea
așteptări fulguate zac în nămeți.

Noaptea de Crăciun

În noaptea de Crăciun
Se întâlnesc visele,
Răsună colindele
Călătorului cel bun.

Ninge azi ca în poveste,
Mișcând suflete curate.
În ceruri...stelute dantelate,
Pe pământ gheața lucește.

Fetele își piaptână pletele.
Pe ulițe se-aud băieții
Cum străbat nămeții
Și cântă colindele.

În lumina bradului
Leru-i ler la geam se-aude,
Peste munți și văi se-ntinde
Vestind Nașterea Mântuitorului.

„EVENIMENTUL ISTORIC” NR. 74 - EVENIMENT CULTURAL DE PRESĂ

Petre CICHIRDAN

În urmă cu 7 luni a apărut Evenimentul Istoric nr 74, 26 aprilie – 31 mai 2024 cu celebra fotografie a lui Gheorghe Gheorghiu-Dej (n.1901-m.1965) aflată în toate clasele de școli din învățământul românesc al perioadei 1950 – 1965 și care are pe copertă titlul articolului de la pg. 22-33: „De ce a început Gheorghe Gheorghiu-Dej desprinderea de URSS”. Trebuie să recunoaștem că la 59 de ani de la moartea primului și unicul conducător al Partidului Muncitoresc Român interesul nostru s-a arătat fără margini ținând minte că pe vremea aceea toată suflarea românească (mai ales vâlceană) știa despre Dej că este prieten cu Josip Broz Tito, că întâlnirile cu acesta, Dej, le făcea la Casa cu trei fete din Timișoara; știa despre Dej că are o față care este actriță, și că tot el a stat ascuns pe 23 august la Preotul Marina, după ce a evadat din lagărul de la Tg Jiu...Tot atunci, când a murit (a cărui înmormântare am urmărit-o la Cinema Unirea – actualul sediu de concerte al Filarmonicii Ion Dumitrescu), chiar și noi copiii vorbeam că sfârșitul i se tragea de la ruși și că a lăsat cu limbă de moarte ca mai tânărul Nicolae Ceaușescu, care avea 47 de ani să-i ia locul. Multe însă nu știam despre el așa că ne-am pregătit pentru lecturarea paginilor anunțate. Dar, surpriză, la pagina 1 citim titlul editorialului și vedem poza lui Dan Andronic: „Gheorghe Gheorghiu-Dej, un mic burghez ajuns conducătorul României comuniste”. L-am citit imediat și am aflat că a fost de profesie electrician, și că această meserie (fără studii superioare) era una de elită, spunem noi, la fel ca acum până prin 2012, când totul s-a dat peste cap. ...Și că s-a însurat cu o fată de mic burghez (cârciumar, sifonar cu mai multe tarabe și care avea opt angajați!...în Biblie, scriind negru pe alb: cine crează locuri de muncă este socotit înaintea cârturarului, învățatului etc) care i-a făcut 2 fete, pe una dintre ele, Vasilica, Gică electricianul, făcând-o actriță după 1944. Acum știm de ce pe această actriță, care juca roluri unu și unul cu actori de primă mărime și băieți frumoși, a chemat-o Lica! De la Vasilica...Trebuie să știți că am citit și căsuța redacțională și când am văzut atâtea nume valoroase am luat revista la mână și am studiat-o în amănunțime, înainte și după articolul semnat de Florian Banu (cu Dej).

„Tito și Ceaușescu jucați în filme de Richard Burton, Ion Besoiu și Franco Nero”, un articol semnat de Florian Olteanu. Continui o idee expusă la început sau mai sus, Nicolae Ceaușescu, urmașul lui Dej i-a respectat acestuia întregul testament, dar, mai ales ruptura de URSS și prietenia cu Iugoslavia, cu Tito. Iugoslavia era minunea politicii pro-vest-europene practică de o țară comunistă. O țară din lagărul socialist comunist și care era membră a Pietii Comune! Iugoslavia organiza Jocuri Olimpice de iarnă și avea cel mai puternic baschet european. Noi, vâlcenii mergeam în anii '60, '70, '80 la Timișoara pentru celebrele delicatose care aveau imprimate pe ambalaje codurile de bare ;! care proveneau din Iugoslavia... Spuneam atunci mai în glumă, mai în serios, că noi, românii construim un socialism sovietic, iar ei, iugoslavii construiesc un socialism vest european, american. Majoritatea sărbilor munceau în RFG. Iugoslavia avea autostrăzi. Maestrul nostru, Leca Morariu avea în grandiosul său vestibul un tablou pictat cu chipul bunicului său, Silvestru Morariu (1870) care, la Cernăuți, a îndeplinit funcția de Mitropolit al Bucovinei și Dalmației! În 1978, la INCREST București, am executat piese pentru avionul de luptă iugoslav; la Fabrica de Avioane Craiova am executat chiar un ansamblu din fuselaj, în schimbul căruia primeam, la secret, prin iugoslavi, motorul

Rolls-Royce din Anglia pentru avionul românesc IAR 93, apoi IAR 99...Tito a fost croat și a luptat în Primul Război Mondial în armata Imperiului Austro Ungar. Între cei doi, Tito și Ceaușescu, în articolul lui Florian Olteanu este clară diferența, una care vine din diferența între Richard Burton și Ion Besoiu sau Franco Nero...

Un articol frumos și util semnat de Corneliu Șenchea întâlnim la pg. 8 care tratează în amănunt o Franță a Renașterii prin prisma domniei lui Henric al II-lea de Valois de la mijlocul secolului al XVI-lea intitulat „Henric al II-lea și Diane de Poitiers” Cuplul care a sfidat eticheta de Curte și a împlinit o profecie a lui Nostradamus. Frumoasă și deșteaptă Diane, mare luptător și cavalier Henric al II-lea; doar cu Nostradamus, noi, nu ne împăcăm! căci nu ne plac profetii...Un articol pe care l-am citit de două ori și am învățat multe din tehnica militară a cavalerilor, obiceiurile rafinate - rolul lor, chiar politic - ale soțiilor și amantelor regale, de ce nu, raportul dintre artă și politică, prezența poeziei reprezentată chiar de urmașii lui Francois Villon...

Cu mare atenție am citit și articolul lui Gabriel Degeratu: „Detaliile vizitei președintelui Franței în România. Pat uriaș de peste doi metri, la București, pentru de Gaulle”...perioada 14 – 19 mai 1968. În acest an, 1968, s-a produs la uzina din Pitești excepționala mașină Dacia 1100 (model Renault-o afacere colosală româno franceză), iar câțiva ani mai târziu la Craiova a intrat în fabricație autoturismul Olcit...

Și, în sfârșit, la pagina 22, Florian Banu semnează articolul « „Primăvara de la București”. Aprilie 1964 și reafirmarea independenței României. Ruperea Bucureștiului de Moscova ». Citim în capitolul „1964 - o altă enigmă și un alt miracol românesc pun pe gânduri Estul și Vestul” ...cercetătorii istorici au furnizat opinii publice de-a lungul timpului două ipoteze pentru noua poziție politică a României care se desparte de URSS... O ipoteză a Calului Troian, URSS permitea României o anume independență pentru ca, prin ea, țara noastră, URSS să poată avea acces la tehnologia Vestului; și ipoteza unui dezgheț real între cele două lagăre ideologice, între socialism și capitalism. Între partidul unic al comunismului și pluripartitismul specific Vestului. Autorul înclină în dezbateră să balanțeze asupra celei de-a doua ipoteze în care România reușește pe cale diplomatică o îndulcire a relațiilor dintre Est și Vest în special în domeniul economic. Noi facem remarca că nu poate fi vorba de două lagăre (și doar numai semantic) și, că, dacă lumea din spațiul sovietic chiar și-a atribuit noțiunea de lagăr, până în 1985, niciodată civilizația oceanului, centrul și vestul european, nu s-a închis într-un lagăr, libera circulație fiind în acest spațiu, ca și cel american, un lucru de toată lauda și speranța pe întreg mapamondul. Faima acestui sistem a mers atât de departe, încât, pentru o mai bună desfășurare a evenimentelor cetățenești a existat o mișcare ireversibilă între est și vest, cetățeni din est cerând azil politic în centrul și vestul european. Abia în acest caz, aceste cazuri, Vestul a organizat în spațiul său lagăre de acomodare și educare pentru refugiați! La macro dimensiune, nici vorbă de existența a două „lagăre” ideologice...În perioada postbelică URSS a respirat global prin porii săi ortodocși din România și Iugoslavia, dar, numai politica externă a țării noastre a avut parțial, întrucâtva, alura calului troian folosit de ruși ca să penetreze Occidentul. Toți domnitorii români au avut relații bune cu estul, dar și cu vestul!... Nicolae Ceaușescu a fost

cel mai abil dintre ei (chiar dacă a fost președinte și nu domnitor). Și fiindcă astăzi este 30 decembrie 2024, iată se prefigurează încă un președinte, la fel, bun jucător în geopolitica spațiului intra și extra carpat, Călin Georgescu! ...Varianta Calului Troian cuplat cu independența economică (cea politică nu mai contează- politica prin partide fiind de mult pe cale de dispariție, nu și partidul unic) fiind specifică dezvoltării României postbelice, și, după 2024 fiind specifică oricărei țări suveraniste cu partid unic (bazat pe alianțe) condus de „Dumnezeu”. Prin 2004, 2005 unii numeau această politică, posibilă, comunism religios! Acest model pe care l-a descoperit Isaia în anul 700 î.e.n (când tinerii au distrus statul evreu - fiii lui Solomon) și tot el (modelul) a fost aplicat mai apoi tot de evrei în anul 500 î.e.n, atunci când au fost evacuați din Babilon și puși în Ierusalim să-l reconstruiască... Atunci, Cirus, regele perșilor, care au măturat Babilonul,

s-a întors cu fața la Dumnezeu. Acest model al Calului Troian românesc, dar și al lui Cirus, l-a inspirat pe Mihail Gorbaciov, în 1985, și l-a aplicat imediat în țările socialiste catolice, speță Ungaria (care, chiar a deschis granița cu Austria și a importat masiv din RFG); a fost generalizat și în Bulgaria (în 1986 bulgarii produceau sub patent german etanșarea de mare valoare pentru hidraulică și perifericele pentru calculatoarele IBM); în s-au produs mașini cu Comandă Numerică, performantă, cu aparatură Texas Instruments.

După al II-lea Război Mondial în lume nu a existat decât o concurență destul de loială între URSS și SUA; loială prin înfrățirea lor în spațiul cosmic, și, care s-a terminat prin victoria lui Gorbaciov. Și noi considerăm (de aceea ne place articolul) că parcursul 1944- 1964 este unul extrem de sănătos pe care a mers țara noastră, cu o migrație umană dinspre est spre vest, combinată cu știința, dar mai ales, cu cultura rusă și sovietică; și care a dus la cultivarea unui cult al muncii corect și o diviziune a muncii bine definită. Românilor, și astăzi, nu le este cu nimic rușine din ce s-a construit pe toate planurile în postbelic de până în anul 1970!... În 1970, țărănul român știa să măsoare cu șublerul; în plus, căra cu carul tras de boi balegă pe câmp; iar duminica schimba garnitura de chiulasă la Dacia fiului...

Trebuie să mai subliniem că articolul scoate în evidență rolul lui Stalin privind Independența României. Odată, a menținut Transilvania în Regatul României, și, a doua oară, iată, vă lășăm să ghiciți singuri din următorul citat: «Avertismentul adresat de Stalin liderilor români („să țină seama că dacă partidul lor va fi de clasă, social, va crește, dacă însă va fi de rasă, va pieri, deoarece rasismul duce la fascism”)...»

Articolul pe care îl amintim numai (el fiind unul excepțional ca informație pentru noi europenii) este cel semnat de Petru Dincă: „Povestea vieții lui Galerius Maximilianus, împăratul care a vrut să schimbe numele Imperiului Roman în Imperiul Dacic”...Credem că numai și titlul acestui articol poate stârni un val de interese din partea celor care se joacă cu povestea istorică a apartenenței noastre la mama Romă. Dacia a fost provincie romană atunci, la începutul lumii (perioadei creștine) dovadă fiind Columna lui Traian și statuile nenumărate ale dacilor din Roma antică, și s-a confirmat încă odată cu inscripția de la Ganga jud. Vâlcea, pe Valea Oltului, în anul 1723, în limba latină, care considera Dacia provincie (Strasburg) a Imperiului Romano German Sfânt! Așadar un număr excepțional al acestei reviste cu profil istoric...

A APĂRUT REVISTA „MUZEUL PRESEI ROMÂNEȘTI”, NR. 4 (16) / OCTOMBRIE-DECEMBRIE 2024

A nunțăm apariția celui mai recent număr al revistei „Muzeul Presei Românești”, nr. 4 (16) / octombrie-decembrie 2024, publicație online editată sub egida Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România. Articolul de fond este dedicat Zilei Naționale a României, care nu este doar o dată din calendar, ci o punte între trecut, prezent și viitor, presa având un rol crucial în modelarea percepției publice despre această zi.

În primele pagini ale revistei sunt prezentate date inedite, în premieră, reunind cercetările efectuate de autor, Dan Toma Dulciu, pentru descoperirea urmelor la Viena a aceleia care a fost Emilia Măiorescu, un adevărat „înger păzitor al lui Mihai Eminescu”. Aceste dezvăluiri vor fi tipărite în curând într-o carte cu titlul „Urme românești la Schönbrunn. Noi date despre îngerul păzitor al lui Eminescu”. Volumul va întregi cunoștințele despre România ce au trăit cândva la Viena, în proximitatea Palatului Schönbrunn, o parte dintre aceștia fiind cei din anturajul Poetului sau ocrătorii acestuia.

Acest număr al publicației etalează, ca de obicei, o diversitate de subiecte, dedicate istoriei presei românești, culturii, educației și jurnalismului de atitudine. Sunt prezentate evenimente expoziționale, apariții editoriale, etc. Totodată, sunt consemnate informații despre prezența activă a Filialei Presa

Culturală din cadrul UZPR la cea de a 31-a ediție a Târgului de carte Gaudeamus, 4-8 decembrie a.c., București. Din sfera activităților curente ale UZPR sunt expuse de asemenea teme variate, precum: Revista UZP, o publicație sub semnul excelenței în jurnalism; Premiile revistei Eminesciana – 2024; apariții recente la Editura UZP. Paginile revistei găzduiesc contribuții atât ale unor membri UZPR, dar și ale unor scriitori și jurnaliști din afara Uniunii. Dintre colaboratorii acestui recent număr al revistei amintim pe Eugenia Tofan (corespondență din Chișinău), Ionel Novac, prof. univ. dr. Ioan N. Roșca, Prof. univ. dr. Alexandru Oșca, Tanța Tănăsescu, Dr. Laurențiu-Ștefan Szemkovic, Dan Toma Dulciu, Corina Vlad Diaconescu, prof. dr. Nicolae Mareș, Constantin Lupeanu, Iftimie Nesfântu și Dumitru Ichim (Canada), Ana Carla Duță, Daniel Ernestina, Laura Hant (Viena), Dumitru-Tudor Tănăsescu, Cristina Manea.

Vă invităm la lectură și mulțumim colaboratorilor pentru contribuțiile valoroase.

Revista poate fi citită online la următoarea adresă: <https://tantatanasescu.blogspot.com>

Tanța TĂNĂSESCU, Redactor-șef
Dan Toma DULCIU, Director editorial

CUM FACE ROABA PE LA NOI? „SCÂRȚ, SCÂRȚ...”

Ion Talpoș

Zilele trecute, fiind vremea ceva mai bună, mi-am propus să desfășor câteva activități gospodărești prin jurul casei. Chef de muncă aveam, scule ajutoare aveam, timp la dispoziție aveam... Așadar, încerc să mă apuc de treabă. Scot roabele la lumină și constat că, amândouă roțile erau dezumflate. Nu-i nimic, îmi zic, am și pompă. Mă apuc să le umflu, dar degeaba! Aerul pompat intra pe o parte și ieșea prin altă parte! Așadar, sunt pe pană. Este în regulă, un fleac ca acesta nu trebuie să-mi strice cheful de lucr. Așadar, mă duc la un magazin cu materiale de uz gospodăresc, îmi cumpăr două camere noi și revin acasă, încercând să le montez. Că aveam scule potrivite și pentru asemenea operațiuni! Mă apuc de treabă și după vreo treizeci de minute de încercări zadarnice, în care cauciucurile nu s-au înduplecat să se lase îndepărtate de pe jante, am renunțat la idee. Am pus roțile în mașină și m-am dus la o vulcanizare. Altă treabă! Băieții de acolo m-au privit ironic, puțin iritați că le întrerup treaba lor serioasă, cu fleacuri ca ale mele. Dar m-au ajutat și utilajele mele de lucru erau, acum, ca noi! Hai să începem, mi-am zis. Am vrut să mut dintr-un loc în altul, mai întâi, niște pietre dintr-o grămadă mai mare. Grele pietrele, dar și pofta de lucru era mare, așa că am încărcat roabele cu pietre, cu vârf. Am înșfăcat prima roabă, una „bondoacă”, joasă, și am transportat pietrele fără probleme, pe noul amplasament.

M-am întors, am înșfăcat apoi a doua roabă, opintindu-mă. După câțiva metri, terenul fiind accidentat, m-am poticnit. Ca să nu cad, am lăsat roaba din mâini, sprijinind-o pe picioarele ei. Nici n-am așezat-o bine pe sol, și... hopa! Roaba s-a răsturnat! Măi, să fie, mi-am zis! M-am aplecat, am reluat operațiunea inițială, încercând în roabă pietrele căzute. Mai merg câțiva pași împingând roaba grea și constat că trebuie să mai fac o pauză. Las roaba jos cu grijă și, din nou, aceasta se înclină și răstoarnă! Mă uit cu atenție la ambele roabe, puse alăturat și observ „hiba"! Cea de-a doua roabă, cea suplă, era construită în afara legilor fizicii, învățate

în școală încă din clasele primare. Adică, o mașină, un utilaj, un echipament, pentru a avea stabilitate trebuie să aibă centrul de greutate coborât cât mai jos posibil... Iar distanța dintre punctele de sprijin pe sol, care determină între ele un plan, să fie cât mai mare. A naibii, inginerie!

Mi-a venit în minte atunci un banc, auzit după Revoluție. Era spus de cei care, atunci când se întorceau în țară de la muncă, din străinătate, ne întrebau: „Băi, voi știți cum face roaba, acolo, în afară?”

Cum să faci, ne întrebam, privindu-ne unii pe alții, mirați. Face „scârț, scârț...” „Nu, băi! Acolo nu face așa. Acolo, roaba face scârț-scârț, scârț-scârț...” Și am înțeles, prin asta, că ei se refereau la ritmul cu care trebuia manevrată roaba, dincolo!

Revin acum la povestea roabei mele, gândindu-mă la vremurile aleale tinereții noastre în care, colegi de ai mei, ingineri, au proiectat și realizat în marile uzine ale țării utilaje, echipamente, autovehicule, autoutilitare de tot felul, care au împânzit apoi lumea, contribuind la dezvoltarea marilor șantiere de peste hotare, dar și din țară. Doar când mă gândesc la Uzina Mecanică Mârșa și la coloșii care ieșeau prin anii '80-'85 pe porțile uzinei, mă ia cu fiori pe șira spinării. Iar acum, după vreo cinci decenii de mărire și decădere a industriei constructoare românești, am în fața mea o amărâtă de roabă proiectată nu cu mintea, probabil, ci cu altceva! Nu cu mintea inginerului din vremurile actuale, zic eu, pentru că nu-mi pot imagina că în ziua de azi nu mai sunt studiate, în facultățile din România, principiile de bază din Proiectare, legate de poziția centrului de greutate al unui echipament în deplasare sau principiile legate de ergonomia unui produs. Adică, mașina să fie adaptată cerințelor persoanei care o utilizează, ci nu invers! Să nu fiu nevoit să încarc și să reîncarc o roabă de trei ori, până ajung cu ea la destinație, pe un teren accidentat, doar pentru că cei care au proiectat-o nu s-au gândit la aspecte „mărunte” de felul acesta.

(Continuare în pag. 6)

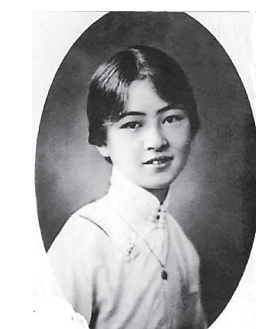
LIN HUIYIN

Constantin LUPEANU

Lin Huiyin 林徽因 (1904-1955), originară din Minhou, provincia Fujian, China, a fost arhitect, scriitor, membră a Societății literare „Poezii Semilunii”. A scris poezie, proză scurtă și romane, piese de teatru, a tradus din limbile Engleză și Franceză. Poemul „Tu ești zilele lunii Aprilie pe pământ”, romanul „Nouăzeci și nouă de grade” au fost momente de referință în epocă.

TU EȘTI ZILELE LUNII APRILIE PE PĂMÂNT - Elogiu iubirii

Eu cred că tu ești zilele lunii Aprilie pe pământ;
Râsul tău sporește lumina în toate direcțiile;
Sub razele primăverii, înlesnești jocul, prefacerea.
La asfințit, vântul suflă ușor, stelele
Sclipesc inadvertent, burnițează peste flori.
Femeia aceea suplă, grațioasă, tu ești,
Splendoare, tu porți pălăria cea mai elegantă,
Ești inocentă, sacră,
Ești luna plină noapte de noapte.
Aduci cu galbenul raței de după topirea zăpezii;
Verdele proaspăt înmugurit, tu ești;
Tandă și veselă, în lumina apelor
Lotusul alb din visele tale plutește.
Tu ești fiecare copac înflorit,
Ești rândunica de printre grinzii,
Tu ești iubirea, tu ești căldura,
Speranța.
Tu ești zilele lunii Aprilie pe pământ.

DISCURS DESPRE CULTURĂ (V)

„DE-ADURMIT-AȚI, MARI BOIERI...”

COLINDATUL LOVIȘTEAN – ELEMENT VALORIC REPREZENTATIV AL VÂLCII ETNOCULTURALE (A)

Gheorghe DEACONU

Generoasa „producție” de colinde pe care o etalează, în acest decembrie 2024, Arhiepiscopia Râmnicului și câteva instituții și organizații culturale județene și municipale, oferindu-ne un regal magic și estetic premergător Crăciunului (regret că nu am răgazul și răbdarea unei „cronici de spectator”), mă determină să mă abat, oarecum, de la subiectul serialului meu, al cărui demers ajunsese în punctul în care mă pregăteam să declanșez un „atac frontal” împotriva practicisimului ce domină, de câteva decenii, cu puține excepții, managementul actual al culturii vâlcene, atât la nivel instituțional, cât și în cadrul societății civile. Dar vă asigur, stimați cititori, că „abaterea” este doar aparentă, contextuală, căci rămân pe același făgaș al abordării problematiceii culturii comunității, în care programatismul este menit să neutralizeze pompierismul. Ba, mai mult, vă previn că, în acest „episod”, fundamentez și deschid o perspectivă spre ceea ce se vrea „discursul” meu, anticipând o viitoare „ofensivă” pe frontul reconstrucției și reprezentării valorice a Vâlcii culturale. Dar, înainte de a intra în miezul „problemei”, vă ofer o „uvertură” a memoriei privitoare la una dintre sărbătorile ancestrale și identitare ale spațiului etnocultural vâlcean – **colindatul loviștean**. Ea se constituie din trei „preludii” semnificative, la toate am fost martor și părtaș activ, ceea ce imprimă mărturie mele amprenta autenticității și veridicității.

(1) Decembrie 1968: Palatul Culturii (fostul și actualul Palat al Justiției) din Râmnicul Vâlcea: echipa debutantă a tinerei Case a Creației Populare (nu împlinise încă un an de existență!), care funcționa chiar în incinta edificiului, oferă, în premieră, publicului râmnician un concert de colinde interpretate de cetele de colindători coborâte din Loviște, adică „din istorie”, în cadrul unui program de valorificare a rezultatelor cercetării științifice întreprinse, în vara anului 1968, în zonă. Inițiativa implica, desigur, un anumit curaj și un grad de risc din partea „producătorilor”, într-o vreme în care promovarea pe scenă a ceea ce era ritual și, mai ales, religios, era neindicată, dacă nu chiar interzisă. Poate că unii dintre „activiștii de partid” (am în vedere pe cei care se credeau ... mai comuniști decât comuniștii de rând, adică pe zeloșii „gardieni” ai sistemului) vor fi încercat să-i „toarne” pe organizatori la județeană de partid (delațiunea se practica încă în epocă). Poate, dar fără succes, pentru că, în prima linie a publicului de la Palatul Culturii se afla prof. univ. dr. docent Mihai Pop, de la Universitatea din București, directorul Institutului de Etnografie și Folclor, coordonatorul cercetării menționate, împreună cu cercetătorii institutului. Întâmplător sau nu, etnologul Mihai Pop era mentorul „făptuitorilor”...

(2) Au trecut ani, decenii... Regimul de cenzură în materie de cultură (și nu numai), inclusiv în raport cu tradițiile populare se înăsprise: ofensiva pentru „laicizarea” obiceiurilor atinse, în anii '80 ai secolului trecut, un prag aberant: toate refrenele din colinde erau interzise, până și inofensivul „Florile dalbe”, nu mai vorbim de cele care-l includeau pe „Domnul...” Evident, niciunul dintre noi, „îndrumătorii” fenomenului, n-a avut curajul să se ducă în Țara Loviștei și să le ceară colindătorilor să scoată refrenul din colinde. De altfel, fără acest element structurant, ele nici nu puteau fi cântate, fapt ce releva absurditatea „indicației” venite „de sus”... Dar

cenșura (și, mai ales, autocenșura!) ne-a impus trăsura drastică a colindelor pe care le aduceam pe scenă, în cadrul festivalurilor de profil. Și totuși, chiar în acest regim represiv, s-a produs o breșă. Tradiția a primit un sprijin nesperat din partea esteticului. Râmnicul cultural al anilor '80 „respira” prin câteva formații muzicale de top național, printre care Corul de cameră „Euphonia”, nucleul actualului cor academic al Filarmonicii „Ion Dumitrescu”, înființat și condus de profesorul Mihail Ștefănescu. Având o anumită funcție politică (mai mult formală, decorativă, cum erau atâtea „forme goale” înainte de 1989), dar, în mod cert, cu autoritatea profesională pe care mi-o conferea conducerea instituției județene de specialitate, l-am încurajat și l-am susținut pe profesorul Ștefănescu să realizeze, în fiecare an, în preajma sărbătorilor, un concert de colinde, în care repertoriul clasic făcea „casă bună” cu repertoriul tradițional. Dirijorul era foarte atent la selecția colindelor, iar eu, ca prezentator, îmi supravegheam „discursul”, pentru că, în sala mare a Consiliului Popular Județean, se aflau toți membrii „conducerii de partid și de stat” a județului și municipiului. Spre cinstea lor, niciunul dintre aceștia, niciodată, nu ne-a chemat după concert să ne admonesteze pentru ceea ce am cântat sau pentru ceea ce am spus pe scenă. În veșmântul inefabil al frumuseții, tradiția exercita asupra tuturor, indiferent cât de comuniști erau sau se credeau, o irepresibilă, miraculoasă magie... Și niciodată, concertul de colinde al Corului „Euphonia” n-a fost interzis, desfășurându-se chiar și în contextul tensionat al întâmpinării tragicului Crăciun 1989...

(3) Evenimentele din Decembrie 1989 m-au găsit la Bujoreni (unde mă autoexilasem, după plecarea din „temnița iubirilor și iluziilor mele”, adică de la Casa Creației Populare), „mobilizat” împreună cu ceilalți colegi, ca să păzim muzeul împotriva „teroriștilor”. Sub imensa presiune psihică a acelui moment dramatic, am simțit nevoia unei eliberări, a unei evadări din realitatea imediată. Pentru un om al culturii populare, cea mai potrivită opțiune era, fără îndoială, să se retragă în lumea tradiției, adică să se sustragă unui cotidian provizoriu, bulversant, și să caute prezentul etern, reconfortant al datinii. A fost, recunosc acum, o aventură riscantă, dar atunci mi-am asumat-o în mod firesc, ca o nevoie a echilibrului interior: voiam să știu, ca etnolog, dacă în acea noapte – noaptea Crăciunului anului 1989, una din nopțile acelei perioade de cumpănă a destinului românesc – colindătorii din Țara Loviștei își făceau mai departe datoria față de comunitatea lor, „boicotând”, adică, încă o dată, Istoria... Am plecat, în seara zilei de 24 decembrie 1989, la Boișoara, în inima Țării Loviștei, pentru a participa, ca atâtea alte dați, la colindat. N-a fost, desigur, comodă această călătorie! Drumul în noapte, cu trenul, prin defileul Oltului, se anunța periculos (se vehicula și aici prezența unor „teroriști”, iar Valea Lotrului era menționată ca unul din posibilele locuri de retragere a dictatorului). Apoi, odată ajuns în gara Căineni, nu eram sigur dacă mai circulă vreun mijloc de transport spre Boișoara. În ciuda atâtor riscuri, am pornit la drum și am mers până la capăt... Un drum pe care acum, după 35 de ani, îl receptez ca fiind unul inițiat, ca un demers întru cunoaștere, întru căutarea adevărului pentru care trăisem până atunci. Am urcat pe Olt, cu teamă, cu îngrijorare. La Căineni, oamenii veniți dinspre Sibiu, purtând în priviri priveliștea dramaticelor

confruntări de acolo, au încercat să mă întoarcă din drum: „De cântat ne arde nouă acum?!” Și totuși, am mers mai departe, am urcat pe plaiul Boișoarei. Noaptea coborâse peste Loviște, cufundând satele într-o apăsătoare atmosferă, încărcată deopotrivă de taină și spaimă. Oare, era cu putință ca tocmai în această noapte sacră să se stingă flacăra tradiției?!... Și deodată, minune! Cum am descins sus, pe culmea satului, am și auzit, țâșnind parcă din străfunduri de veacuri, vuietul penetrant al cetelor de colindători: „**De-adormit-ați, mari boieri...**”. Și „marii boieri” (superb titlu nobiliar!) se deșteaptă și se pregătesc să-i primească pe „junii buni colindători”. Casele lor sunt pline de lumină, căldură și omenie, de parcă însuși Dumnezeu coboară pe pământ și stă la masa gospodarului, împreună cu bătrânul Crăciun... Am avut atunci revelația unui adevăr pe care-l purtasem latent în mine, dar pe care abia atunci eram liber să-l rostesc, în gura mare: **Datina se dovedea mai tare decât Puterea!** Oricât încercase regimul totalitar să manipuleze tradiția, să și-o aservească, făcând din ea un instrument de dominare a „maselor”, sau adaptând-o la canoanele sale ideologice, ori pur și simplu s-o interzică, s-o desființeze, puterea Datinii învinsese dictatul Puterii. Datina ie-șise biruitoare din această confruntare, pentru că reprezentase, poate, cea mai viguroasă formă de rezistență a poporului în fața dictaturii. Împlinind datina străbună, pe care luminatul voievod Dimitrie Cantemir o recunoștea, acum aproape trei veacuri, drept „legea nescrisă a norodului”, românii își exercitau pentru prima dată, în ultimele decenii, cu fruntea sus, un drept sfânt – **dreptul la sărbătoare**.

Aici voiam să vă aduc, stimați cititori, cu „uvertura” anunțată. Mai întâi, să vă împărtășesc credința mea, fundamentată, deopotrivă, pe trăire și pe cunoaștere, că dreptul nostru la sărbătoare este, într-adevăr, sacru, că el nu este negociabil în nicio „orânduire”, sub nicio „stăpânire” sau „guvernare”, că face parte din „buna rânduială” a comunității, pe care profesorul nostru, Mihai Pop o considera un concept fundamental al românității. Apoi, să vă fac să înțelegeți locul, rostul și locul tradiției în viața noastră, valoarea ei definitorie pentru esențialitatea culturală a condiției umane. În cazul de față, tradiția înseamnă colindatul – de Crăciun, de Anul Nou, de Bobotează –, cel mai complex și mai profund ciclu sărbătoresc al românilor, el cunoaște în Vâlcea, respectiv în Țara Loviștei, un „eșantion” ancestral, identitar și încă viguros, făcând parte din ceea ce eu numesc **patrimoniul viu** al culturii populare. În fine, să vă fac părtași la efortul de conștientizare și responsabilizare în raport cu valoarea, importanța și soarta acestei zestre – parte integrantă a moștenirii noastre culturale. Voi aduce, în fața dumneavoastră, argumente științifice și fapte culturale, voi apela la cercetătorii și promotorii fenomenului, voi extrage semnificații din propria mea experiență profesională, pentru a vă convinge că, în tabloul valoric al Vâlcii etnoculturale, pe care îl configurează „discursul” meu, colindatul loviștean este un **element peren, identitar, reprezentativ**. Spre a vă capta atenția și bunăvoința pentru pledoaria mea, vă ofer, drept urare pentru Crăciunul 2024, o mostră de poezie autentică dintr-un colind loviștean: „Fiți domni buni acestor case / **Mărul cu flori dalbe!** / Cestor case mari de piatră, / Cu fereștile de sticlă, / **Mărul cu flori dalbe!** / Sus cu roșu-s coperite, / Jos cu piatră-s pardosite, Dinăuntru-s poleite, / Din afară-s zugrăvite. / Dinăuntru-acestor case, / Frumoase mese-s întinse, / Mese-ntinse, jețuri scrise. / Dar la mese cine-mi șade? / Dar lanternă colț de masă, / Șade bunul Dumnezeu; / Dar l-al doilea colț de masă, / Șade bătrânul Crăciun; / Dar l-al treilea colț de masă, / Șade dalba-i Bobotează; dar l-al patrulea colț de masă, / Șade domnu-acestor case.” (Colind de intrare în casă, cules de folcloristul Ion Piloiu, Boișoara, 1978).

ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIHAI EMINESCU RÂMNICU VÂLCEA - 40 DE ANI DE EXCELENȚĂ ÎN EDUCAȚIE

ȘCOALA CU CLASĂ DE ÎNȚEB
RÂMNICU VÂLCEA

Moto: „Caracterul unei școli bune e ca elevul să învețe în ea mai mult decât i se predă, mai mult decât știe însuși profesorul” (Mihai Eminescu)

Gheorghe PANTELIMON

Pe 4 octombrie 2024, în contextul celebrării Zilei Mondiale a Educației, în sala Cinematografului „Geo Saizescu” din municipiul Râmnicu Vâlcea, s-a desfășurat o manifestare selectă, dedicată aniversării a 40 de ani de la inaugurarea școlii gimnaziale care astăzi poartă cu mândrie numele poetului național de geniu, Mihai Eminescu. Conducerea actuală a școlii, Ovidiu Popa director, Anamaria Tătuț, director adjunct și colectivul de cadre didactice de la această prestigioasă unitate de învățământ, au pregătit în mod temeinic evenimentul.

Programul sărbătoririi a fost interesant, atractiv, presărat cu momente artistice de succes. La această ceremonie emoționantă au participat reprezentanți ai autorităților județene și municipale, ai Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea, cadre didactice care au funcționat în unitate și s-au pensionat, actuali profesori, directoarele grădinițelor din zonă, elevi, părinți, ziaristi etc. Au fost prezenți domnul Constantin Rădulescu, președintele Consiliului Județean Vâlcea, doamna Andra Bică, vicepreședintă a Consiliului Județean, domnul Eusebiu Vețeleanu, administrator public al Primăriei Râmnicu Vâlcea, doamnele profesoare Vetuța Ciocan, inspector școlar general adjunct, Florentina Adina Dobrete, directoarea Casei Corpului Didactic Vâlcea, inspectorii școlari.

Festivitatea a fost moderată cu iscusință de doamna Claudia Paraschivescu, realizatoare de emisiuni la postul de televiziune VTV Râmnicu Vâlcea, fostă elevă a școlii.

În deschidere, corul „Dulcissime” al școlii aniversate și renumitul cor al Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Nicolae” Râmnicu Vâlcea, dirijat de talentatul arhid. prof. dr. Codruț-Dumitru Scurtu, au intonat Imnul Național al României. Aceste formații ne-au încântat și pe parcursul acțiunii. Deschiderea oficială a făcut-o directorul școlii, prof. Ovidiu Popa, care a avut mai multe intervenții inspirate. A subliniat că școala se poate lăuda cu multe realizări de prestigiu. Nu întâmplător primul director al unității, regretatul profesor Mihai Buharu, afirma cu legitimă mândrie: „Școala nr. 10 – o școală de nota 10”. Într-adevăr, în decursul celor 40 de ani de activitate rodnică, triada profesor-elev-părinte a funcționat impecabil. Îmi amintesc că, după darea în folosință a localului, urmau cursurile 3000 de elevi, s-a învățat în trei schimburi, cu toate acestea rezultatele au fost dintre cele mai bune.

În școală au predat profesori cu vocație, a avut și are elevi sânguincioși, cu dragoste de carte, de învățatură, iar părinții au manifestat interes pentru viitorul copiilor lor. De la început s-a statornicit un climat de emulație, favorabil performanței. Ajutorul Primăriei Râmnicu Vâlcea a fost substanțial, permanent; s-a construit o sală de sport care asigură condiții optime pentru desfășurarea orelor de specialitate, s-au modernizat spațiile de învățământ și laboratoarele, ca procesul

instructiv-educativ să se desfășoare la nivelul cerințelor actuale. Ca urmare, așa cum a menționat directorul, dl. Ovidiu Popa, elevii s-au remarcat în cele patru decenii și au obținut numeroase premii la olimpiadele județene și naționale, la diferite concursuri naționale și internaționale, contribuind la ridicarea prestigiului școlii, care este cunoscută atât în țară cât și peste hotare. Absolvenții și-au continuat studiile în colegii naționale și licee, în învățământul superior, devenind buni specialiști, în diferite domenii. Foști elevi au studiat în străinătate, unii sunt patroni de firme, medici, economiști etc.

Sugerăm conducerii să editeze o carte despre cei care fac cinste școlii noastre. Printre ei se află domnul Constantin Rădulescu, economist, aflat la cel de-al treilea mandat (2024-2028), în funcția de președinte al Consiliului Județean Vâlcea, care a povestit cu sentimente de bucurie multe momente din viața de elev, a vorbit cu deosebit respect despre profesorii care i-au îndrumat pașii pe drumul cunoașterii; a avut cuvinte de laudă, de încurajare, pentru tinerii aflați pe băncile școlii, care se pregătesc pentru viitor, în condițiile în care exigențele cresc. Este cunoscut că domnul președinte acordă o deosebită atenție învățământului și educației. Consiliul Județean asigură fonduri financiare pentru modernizarea unităților de învățământ din județul nostru. Domnia sa i-a premiat pe foștii și actualii directori ai școlii, numele: - directori – Buharu Mihai, Gibescu Octavian, Grigoriu Rodica, Pantelimon Gheorghe, Popa Ovidiu, Papuzu Constantin, Oltean Ovidiu, Stăte Adrian; directori adjuncți – Cârstea Maria, Zamfir Adriana, Popescu Veronica, Constantin Nicolae, Popescu Constantin, Dincă Nicolita, Pantelimon Gheorghe, Rîpă Claudia, Popa Ovidiu, Stroescu Laura, Zamfir Sorin și Tătuț Anamaria.

Pe placheta aniversară, înmănată din partea Consiliului Județean Vâlcea și a Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu”, cu prilejul marcării a 40 de ani de excelență în educație, este înscris textul: „Se acordă în semn de respect și apreciere pentru întreaga activitate și contribuția la prestigiul școlii” Constantin Rădulescu, Președinte, 2024.

De asemenea, ni s-a conferit, din partea școlii sărbătorite, o Diplomă aniversară, cu următorul conținut: „Se acordă Domnului Director ..... , la cea aniversară, în semn de prețuire și respect pentru întreaga carieră didactică și activitatea remarcabilă desfășurată în învățământul râmnician”. „În spatele fiecărui om bogat sau sărac, celebru sau nu, se află un dascăl care sculpează caracterul și sufletul” Director, prof. Ovidiu Popa, Râmnicu Vâlcea, 4 octombrie 2024.

Doamna profesoară Rodica Grigoriu a îndeplinit funcția de director în perioada în care s-a construit și s-a dat în folosință sala de sport, în care se țin orele de educație fizică, inclusiv cu elevii la ciclul primar și se organizează diverse competiții. Profesorul Ovidiu Oltean a pregătit o echipă de volei care s-a afirmat în dife-

rite competiții școlare. Doamna Grigoriu s-a referit și la pogramele internaționale care s-au derulat în școală, după anul 1990.

Domnia sa a coordonat cu succes Programul „Socrates”, iar profesorul de geografie, Gheorghe Pantelimon, a coordonat, în perioada 1 martie 2001 – 1 septembrie 2007, Programul Internațional „Eco-Școală”, la nivelul unității și regional, pentru județele Vâlcea, Gorj și Ilt. Pe 27 noiembrie 2003, Școala Nr. 10 Râmnicu Vâlcea a fost premiată cu Steagul Verde – simbol internațional al educației pentru protecția mediului înconjurător și a primit titlul de Eco-Școală. A fost prima Eco-Școală din regiunea Oltenia și a 14-a din țară.

În continuare, eleva Ionescu Ingrid Elena din clasa a VI-a C, care a obținut numeroase premii la concursurile școlare și la concursurile județene de dans contemporan și balet, ne-a transpus în lumea fermecată a dansului, pe acorduri braziliene. Apoi, domnul Eusebiu Vețeleanu, administrator public la Primăria Râmnicu Vâlcea, i-a premiat pe profesorii pensionari ai școlii.

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” a obținut mai multe premii la olimpiadele și concursurile școlare de limbi străine. Elevele Bărbuț Elena Alexandra din clasa a VII-a C și Tudor Elena Izabela din clasa a VIII-a C, care au obținut premiul I la interpretarea unui cântec în limba germană, îndrumate de doamna profesoară Dudău Miriam-Irina, au cântat melodia câștigătoare la Eurovision, ediția 1982, „Ein bisschen frieden” – „A little peace”, în germană și engleză.

Din nou, ne-a desfășurat sufletul corul „Dulcissime”, care are un palmares bogat de premii câștigate atât în județ cât și în afara lui. Corul a fost înființat de dl. prof. Florin Meianu, în urmă cu peste două decenii, după modelul faimosului cor „Euphonia” al Filarmonicii „Ion Dumitrescu” Râmnicu Vâlcea.

Doamnele profesoare Vetuța Ciocan, inspector școlar general adjunct al Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea, Florentina Adina Dobrete, directoare a Casei Corpului Didactic Vâlcea și doamnele inspectoare de specialitate Anamaria Udrescu și Iulia Diaconu, i-au premiat pe profesorii din școală, care sunt în activitate. De asemenea, au fost premiate și doamnele directoare ale grădinițelor din care provin viitorii școlari de la „Mihai Eminescu”.

Festivitatea a fost închisă triumfător de Fanfara „Gabriel Chaborschi” de la Palatul Copiilor Râmnicu Vâlcea, dirijată de dl. Daniel Gheorghe, considerată cea mai valoroasă fanfară de copii din România.

În încheiere, adresăm felicitări și mulțumiri respectuoase tuturor celor care de-a lungul anilor au contribuit la obținerea unor rezultate remarcabile și la afirmarea Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” în rândul unităților de frunte ale învățământului vâlcean. Cea mai potrivită urare a făcut-o școlii părintele-artist Codruț-Dumitru Scurtu, inspirată dintr-o poezie celebră a poetului nepereche – Mihai Eminescu: „La trecuți-ți mare, mare viitor!”

Erată: În Cultura Valceană nr. 219, pag. 10, articolul *CJ Vâlcea premiază excelența* a apărut din greșeală numele Alin Predescu în loc de Alin Pavelescu. Ne cerem scuze!

CUM FACE ROABA PE LA NOI?...

(Urmare din pag. 4)

Și așa, am ajuns acum să mă întreb: cum ar putea să facă roaba, pe meleagurile noastre mioritice, „scârț-scârț, scârț-scârț”, când eu mă poticnesc împingând-o și o răstorn, pentru că proiectantul și executantul roabelor zilelor noastre mi-au oferit un produs nefuncțional, tehnic vorbind? Sau poate, ar trebui specificat în prospectul

produsului că roaba aceasta, suplă, nu trebuie să fie încărcată cu altceva, decât cu frunze? Ei, uite, la asta nu m-am gândit! Am făcut-o și am văzut că, în felul acesta, a funcționat!

Ar mai trebui să precizez, poate, că articolul acesta este un pamflet, pornit de la un caz real. Fiecare este liber să înțeleagă ce vrea din oful meu. Până una-alta, vă atenționez doar că o roabă ca aceasta, nu va face pe la noi, altfel, decât „scârț, scârț”. Oricât v-ați strădui!

DIN REVISTE LUATE...ȘI-N REVISTĂ DATE...

Mihai MUSTĂȚEA

„Iarăși va ninge, iarăși vom urni/ cu sufletele noastre de copii/ mașina sângelui lor gri./ Iarăși va ninge, iar vom luneca/ pe lama unui vis spre altcândva/ pre când ne însoțeam cu flacăra. // Și cum ardeam pe rând din scrumul ei / din groapa gropilor cu lei/ ne cățaram pe funia de tei/ pâna în Cana Galileii./ Acolo undeam fost văzut/ pe crucea unui veac trecut / fiul din lacrimă căzut. / Maria strig de șapte ori/ și plânsul meu se-aude-nori :/ de ce ne naști de-atâtea ori?

(Ioan Evu- **Zăpada veacului**)

Sfârșitul de toamnă este marcat de o mulțime de sărbători și tradiții, dintre care unele sunt vechi de mii de ani: **Focurile lui Sumedru, Ziua morților, Noaptea strigoilor** sau **Zilele lupilor**. Ultimele două sunt asociate cu Sfântul Andrei, prăznuit la 30 noiembrie, în fiecare an. A fost primul apostol chemat de Iisus să îl urmeze, ca ucenic. I-a creștinat pe geți și pe daci și este Sfântul protector al României. El ar fi poposit în antica Dobroge; una din vechile balade populare ale locului glăsuia: „Colo pe grindei/ Crâng de alunei/ Val de arțărei/ Sfânta mănăstire/ Loc de tănuire/ Și de mântuire./ Se pitește-n tei/ Casa lui Andrei.” Există unele tradiții care vorbesc despre faptul că Sfântul Apostol Andrei, odată venit pe teritoriul strămoșilor noștri, a fost însoțit de un lup alb. O culoare simbolică, ne amintim și că voievodul Ștefan cel Mare plecase în căutarea bourului alb, animal primordial, fiind o metaforă a vechimii timpului și totemul Moldovei. Lupul este animalul totem al dacilor și important reper al timpului în Calendarul popular. Lupul e călăuză a sufletului omului pe drumurile întortochiate care duc la Rai: „Și-ți va mai ieși/ Lupul înainte./ Ca să te spăimânti,/ Frate bun să-l prinzi,/ Că Lupul mai știe/ Seama codrilor/ Și-a potecilor/ Și El te va scoate/ La drumul de plai/ La un fecior de crai,/ Să te ducă-n Rai.” (C. Brăiloiu, **Opere ,V**)

Această Călăuză ne poartă, mai întâi, la revista **Apostrof**, nr.11, pentru a afla Premiile Apostrof 2024. Premiul „Radu Stanca” i se potrivește ca o mânășă lui Horațiu Mălăele, întrucât ilustrează deplin polivalența sa creatoare: actor, regizor de teatru și film, grafician, dar, în aceeași măsură, poet și prozator. Nu întâmplător, Nicolae Manolescu exclama spiritual: „Minunății, Horațiu, minunății.” Premiul „I. Ne-goșescu” - Marta Petreu. Pentru prima dată în exegeza dedicată filosofului Blaga avem o sistematizare integrală. La Puncte de reper, îl găsim pe Mircea Moț „Recitind romanul Mitrea Cocor.” În anul 1949, Mihail Sadoveanu publica romanul **Mitrea Coco**, o carte ce nu-i face deloc cinste autorului **Fraților Jder**. După câțiva ani, au început să circule zvonuri că nu Sadoveanu ar fi adevăratul autor al romanului... Adevăratul autor este poetul Dumitru Ciurezu. (Dan Brudășcu-„Cine a scris romanul Mitrea Cocor”, în revista **Oglinda literară**, anul IX, nr.108, decembrie 2010). La cronică literară, Iulian Boldea dedică poetei Ileana Mălăncioiu, una dintre cele mai însemnate personalități ale literaturii române postbelice: „Schite pentru un autportret.” La In memoriam, Ion Pop decupează un vers din Nichita Stănescu: „Frumoasă ca umbra unei idei.” Era Gabriela Melinescu. Cartea de teatru: „Ciulei și spectrul Tatălui. O psihobiografie” este trecută în revistă de dramaturgul Alexandra Felseghi și regizorul de teatru Andrei Măjeri. Dosarul cuprinde „Corespondență Coșbuc”. La Vladimir Tismăneanu ajung și-l frisează „Unde de șoc ale Revoluției Maghiare”. Anchetă **Apostrof** lansează întrebarea: „Succesul și (sau) valoarea?” Paginile de proză sunt semnate de Angela Martin și Hanna Bota, iar poeziile de Grete Tartler și Kosztolányi Dezső.

La Iași, **Convorbiri literare** continuă serialul „G.

Călinescu în câteva dintre notațiile sale”, semnat de Cassian Maria Spiridon. Se trec în revistă eseurile publicate în rubrica sa Cronica optimistului din **Contemporanul**. Cronica mizantropului, din interbelic, la venirea comuniștilor la putere își va schimba titulatura nu și substanța. Varujan Vosganian, în dialog cu George Motroc, declară: „Nici un jurnal nu e sincer până la capăt”. La Anchetă revistei: Actualitatea junimismului răspunde Virgil Diaconu cu enunțul „Direcția literară estetică vs. direcția literară pseudoestetică”. În continuare, citim „Jocul de-a eternitatea” cu Gheorghe Grigurcu. Episoade „Din epopeea basarabeană a limbii române” sunt dezvăluite de Ion Hadârcă. „Sireaca limbă”, zicea basarabeanul, atunci când boii săi trăgând la carul grijiilor cotidiene se împotmoleau în bahna puterii. Neauzit și neînțeles își mână în tăcere destinul. Gheorghe Cliveti revine cu un studiu amplu: „Personalitatea și opera lui N. Iorga în comentariile criticilor și istoricilor literari, de la G. Călinescu la N. Manolescu (partea I).” Christian W. Schenk intervine la Inedit cu „In memoriam Gabriela Melinescu”. Doina Ruști e o mare creatoare de povești, scrie, în „Nemuritorii Doinei Ruști”, Constantin Dram. Despre „Efectul Labiș” în literatura română ne comunică Adrian Dinu Rachieru. Leșit din „Noaptea cea mai lungă”, Vasile Spiridon ne spune că „Dublu autoportret. Memoria unei zile”, cartea lui Varujan Vosganian, nu este un roman autobiografic. Pagini cu „Nina Cassian în oglinzi paralele - o sută de ani de la naștere” - scrie Constantin Coroiu. Despre cei doi critici emblematici ai literaturii române postbelice: Nicolae Manolescu și Eugen Simion scriu Ovidiu Pecican și Pompiliu Crăciunescu. Ne delectează cu proză și poezie numeroase pagini ale revistei ieșene, ca, în final, să citim și **COMPRESA REVISTELOR**.

În **Contemporanul** lunii noiembrie, Nicolae Breban, în editorial: „Marta Petreu sau «trecutul infam al lui Cioran?!» se inflamează și scrie „Un trecut infam: E.M. Cioran și ascensiunea fascismului în România (?!) și Cioran sau un trecut deocheat constituie o insultă la adresa marelui scriitor și filosof român». O lungă intervenție la „Din arhivele demnității naționale» are Ioan-Aurel Pop: „Corectitudinea politică.» Cu surprindere pentru noi, Boris Marian scrie „Elias Canetti și basmele românești». La Polemice, Constantin Toader constată: „România cunoaște în ultimele decenii o mare competiție între liderii politici în materie de impostură. Se bat recorduri și apar standarde din ce în ce mai înalte, mai ales, când impostura este pusă în slujba altor țări», în „Impostura noastră cea de toate zilele». Suplimentul „Regina Maria - o mare româncă» este dăruit cititorilor revistei. Din SUA, Mirela Roznoveanu ne trimite recenzia „Istoria literaturii despre literatura română în comunism», din care spicuim: „Istoria ... lui Alex. Ștefănescu, care reciclează recenzii apărute timp de patru decenii, publicate cu literă format mare, pe hârtie lucioasă într-un op ce se oferă monumental, are menirea să impresioneze”. De la Maria-Ana Tupan citim despre „Centenarul manifestului suprarealist”. O revistă cu de toate.

Ultimele numere ale publicației timișorene **Orizont** oferă spre lectură câteva subiecte incitante. Fără îndoială, piesa de rezistență a numărului 10 îl constituie eseul Martei Petreu consacrat centenarului de la apariția **Istoriei civilizației române moderne**, de Eugen Lovinescu. Sub titlul „Lovinescu. După o sută de ani”, istoricul literar clujean completează tripticul studiului consacrat acestui moment auroral din cultura română, început în **România literară și Apostrof**. E o analiză detaliată a conceptelor lovinescene. Trecerea în revistă a noțiunilor dezvoltate în **Istoria civilizației române moderne**, acest „monument al culturii, cu meritele ei ideologice admirabile”, îi permite autoarei să concluzioneze, că la 100 de ani de la apariție, Româ-

nia se află „acolo unde credea Lovinescu că este bine să fim în Europa democrată. O mai bună confirmare a valorii cărții lui nici că se putea”. În nr.11, continuă „Un secol de dezbateri civilizaționale”, de această dată debaterul este Alexandru Ruja. Cornel Ungureanu se arată interesat în „Panait Istrati, azi” de cartea lui Stelian Tănase- **Viața lui Panait Istrati**. Politologul, sociologul, romancierul Stelian Tănase realizează un portret memorabil al unui autor din secolul XX. În „Singurătatea alergătorului de cursă lungă”, Cristian Pătrășconiu dialoghează cu Vasile Spiridon, iar Anchetă revistei: „Acasă/în deplasare?” e consemnată de același Cristian Pătrășconiu. Alexandru Oravițan cu „Libertatea amintirii” are în vizor pe Ștefan Agopian și volumul **Scriitor în comunism (niște amintiri)**. Un „geocritic”, pentru Adrian Dinu Rachieru, este Cornel Ungureanu și cartea sa: **Geografia literară a României** (2 volume). Dacă o Geografie literară, crescând în umbra Istoriei, este, de fapt, și o Istorie literară, importantul diptic oferit de Cornel Ungureanu este, să recunoaștem, o Istorie literară **altfel**, o istorie alternativă, mai cuprinzătoare, nicidecum o replică. Călin-Andrei Mihăilescu analizează opera lui Kafka în studiul „Kafkalegorii”. Tur de orizont și Cronica mărunță, excelente, ca de obicei.

Revista **Viața Românească** apare, la sfârșit de an, în număr dublu 11-12. Editorialul este semnat, ca de obicei, de Nicolae Prelipceanu: „Atenție! Cade tencuiala!” Cităm: „Nenumărate cărți născute moarte, din punct de vedere literar vorbind, beneficiază de recomandări ale unor scriitorii valoroși, care se sfiesc să le spună petiționarilor adevărul în față, pentru a nu-și face dușmani, sau pur și simplu din omenie. O omenie care, pe termen lung, le va face mult rău celor astfel încurajați. Obsesia autorlăcului literar a distrus multe destine. Nu o dată scriitorii adevărați i-au condus pe veleitari spre drama unei vizibile nerecunoașteri. Provocând cu ocazia asta și o neîncredere a cititorilor în adevărata literatură. Și iară, și iară vin la morala unei fabule de Anton Pann: «Învățătura dată rău se sparge tot în capul tău». Că, asemenea mortarului prost, tencuiala repede obținută se va crăpa în scurtă vreme cui îi pasă? Nici nu mai punem popularul avertisment: «Atenție, cade tencuiala!» Pentru că, oricum, pe-acolo nu va mai trece nimeni. Iar dacă n-ar mai trece nimeni doar pe la pseudo-literatură n-ar fi nicio pagubă, dar treptat s-ar pustii și strada adevăratei literaturi, unde ceea ce am numi tencuială nu e în pericol de cădere. Confuzia valorii cu nonvaloarea poate duce la un dezastru cultural de proporții”. Din sumar, reținem însemnările lui Alexa Visarion despre un „actor de legendă” - Victor Rebengiuc; eseul lui Vianu Mureșan- „Ura maniheică față de valoare”; partea a treia din studiul lui Liviu Bordaș intitulat „Mircea Eliade și contemporanii săi. Adrian Păunescu”; articolul lui Ion Bogdan Lefter, la rubrica Viața literaturii, cu titlul „Cititul pentru adolescenți, ca să-i facă mai buni...”; pagina de istorie literară semnată de Dan Gulea: „Trei prieteni la teatru (3 noiembrie 1878)”; eseul **Ateism și persecuție**, de Bertrand Vergely, tradus de D.Țepeneag; poeme de Santha Attila (prezentare și traducere de George Volceanov); rubrica Puncte de vedere, unde semnează Adrian Alui Gheorghe: „Cultura nefericirii”, din care extragem o frază: „Criza de autoritate din România este una profundă și se manifestă la toate nivelurile, în toate domeniile”; obișnuitele cronici literare, dar și de plastică, de teatru și de film (la admirabila creație românească „Anul nou care n-a fost”, de Bogdan Mureșanu); ampla, atenta revistă a revistelor realizată de Liviu Ioan Stoiciu. E de citit!...

Ultimii pași ai Călăuzei mă poartă la **România literară**, nr.48, 15 noiembrie, a.c Editorialul este înlocuit cu texte remember Nicolae Manolescu, publicate în revistă de-a lungul anilor. Titlul articolului: „Revoluție și Literatură”.

(Continuare în pag. 10)

TEATRUL LUI IULIAN MARGU

Mihai CĂLUGĂRIȚOIU

Anul 2024 și Editura Cristian PlusArt, din Malu Mare, județul Dolj, îl readuc pe Iulian Margu în atenția cititorilor și a iubitorilor de teatru, prin cele două volume dramaturgice, „Confidențial” și „Somn ușor înger păzitor”. Caracteristica generală, am putea spune, a pieselor sale de teatru este, credem, faptul că aduce în scenă o seamă de personaje, despre care toată lumea a auzit, a vorbit, unii chiar au și scris, dar pe care nimeni nu poate susține că le-a văzut, iar dacă unii afirmă acest lucru, nimeni nu i-a crezut: spirite, îngeri, sfinți, Dumnezeu, demoni, stafii și chiar moartea.

Volumul „Confidențial” cuprinde patru piese de teatru: „Dumnezeu se îmbracă de la second-hand”; „Confidențial” sau „Fals tratat de demonologie”; „Trecutul continuu” și „Un robot nostalgic foc”.

În volumul „Somn ușor, înger păzitor!”, sunt publicate alte patru piese de teatru: „Somn ușor, înger păzitor!”; „Viața e un vis 3D”; „Atenție, cad statui!” și „Amanta bibliotecarului sau Meniul șoarecelui de bibliotecă”.

Amintind că piesa „Dumnezeu se îmbracă de la second-hand” se joacă la Teatrul Național București”, de peste 10 ani, menționăm că ultima reprezentație a fost pe data 10 noiembrie 2024.

Pretextând că ne relatează istoria unui pian „Pleyel”, „singura marcă de pian care avea șase game” (p. 15), autorul ne prezintă istoria a trei generații, peste care s-a rostogolit istoria, nu totdeauna sub cele mai bune auspicii. Dramaturgul, convins fiind că uneori „poveștile sunt mult mai prețioase decât obiectele” (p. 14), îmbină istoria pianului cu istoria unei familii.

Știind că: „Din păcate, cu timpul, poveștile se cam uită” (ibidem), autorul ne reamintește cum a fost cumpărat pianul, cu prețul unei moșii, din dragoste pentru ființa iubită.

Cum istoria nu a fost de partea acestei familii, pianul a rezistat, trecând la alți proprietari, care nu au rezonat niciodată cu muzica, dar care au aflat că a deține lucruri de valoare, peste care s-a așternut timpul, dă bine. Așa se face că, prețiosul instrument muzical a ajuns în proprietatea unei controversate femei de afaceri, care, convinsă fiind că afacerile sale sunt necurate, donează o parte din câștiguri lăcașurilor de cult, prin negocieri directe, unul la unul, cu divinitatea.

Ascuns într-o biserică, pentru a se „împrumuta” de la cutia milei, un nefericit al sortii află cum Scorpia/afacerista promite o sumă de bani, două sute de mii de euro, pentru a fi ajutat să câștige două licitații. Acesta, împreună cu prietenul său, nimeni altul decât nepotul proprietarului inițial al pianului, hotărăsc să viziteze locuința Scorpiei, știind că este plecată în străinătate, în anturajul președintelui țării. La locuința vizitată, îi povestește cele auzite în biserică, de negocierii cu Dumnezeu.

Din nefericire, sunt surprinși de femeia de afaceri, reîntoarsă în țară mai devreme decât trebuia. Hoți, de nevoie, dar nu proști, cel care asistasese la „negocierile și promisiunile” afaceristei cu divinitatea îi spune că: „Suntem Dumnezeu și Sfântul Petru și... am venit după datorie” (p. 48).

Surprinsă de amănunțele furnizate de cei doi, despre discuția sa particulară cu Dumnezeu, femeia de afaceri cade în genunchi, își cere iertare și le dă celor doi geanta cu bani, găsită la locuința sa, și pianul, pe care îl cer, învățare de minte, ca, altădată, când promite ceva, să se țină de cuvânt.

Părăsind locuința, cei doi, în calitate de divinități, de acum, bogați, referindu-se la felul cum sunt îmbrăcați,

unul dintre ei întrebă: „Dumnezeu se îmbracă de la second-hand?”, la care, celălalt răspunde: „Și Dumnezeu, și Sfântul Petru” (p. 50).

27 noiembrie 2024,

În „Confidențial” sau „Fals tratat de demonologie”, întâlnim spirite și diavolul, în diferite ipostaze.

Tânărul ziarist, Dan îi propune prosperului om de afaceri, Matei, să-i sponsorizeze apariția romanului „Fără cuvinte”, în schimbul promovării siglei brandului său, pe una din copertile romanului (p. 92).

Ziaristul este primit de către omul de afaceri în biroul său, în care, cu ceva timp în urmă, murise un om: „Cel mai bun prieten al meu... partenerul meu de afaceri” (p. 53), al cărui spirit se face simțit prin „jocul” cu lumina din birou.

Din discuțiile purtate de cei doi, aflăm cum se afirmase tânărul ziarist din presa locală, prin dezvăluirile senzaționale, referitoare la „distileria clandestină” (p. 61), „frauda financiară de la combinatul Chimic” (p. 71), uciderea „omului de legătură al primarului” (p. 80), „o rețea de prostituție” (p. 82), „amplarea fenomenului infracțional în domeniul cibernetic” (p. 86) și altele.

Cum prezența spiritului se face simțită în mai multe rânduri, ziaristul întrebă: „Sunteți sigur că a fost vorba de o sinucidere și nu de o crimă?”, la care omul de afaceri răspunde: „Concluzia anchetei: sinucidere, fără niciun dubiu” (p. 76).

Revenind la subiectul romanului, personajul principal Andrei, „un ziarist de provincie” (p. 89), „reușește să «cucerască» un oraș... câștigând toate bătăliile duse cu personalitățile locului” pentru că «Le șoptea ceva la ureche», «După care interlocutorul devenea brusc alt om»” (p. 61), apoi: „extrem de cooperanți... încât personajul nostru poate face din ei tot ce dorește” (p. 62).

Insistând ca ziaristul să-și dezvăluie sursa, omul de afaceri află că acesta moștenise o garsonieră, de la un unchi care lucrase în Securitate, „sălașul diavolului” (p. 90), în care găsisese documente care l-au condus la dezvăluirea infracțiunilor. Aflând de gradul, relativ mic, al unchiului, plutonier major, și bazându-se pe sprijinul său, cu grade mari, în actuala structură, omul de afaceri refuză să-l ajute cu publicarea, pe motiv că: „Fac afaceri, nu dau de pomană” (p. 91) și îl sfătuiește: „Acceptă înfrângerea cu demnitate!” (p. 93)

Resemnat, ziaristul se hotărăște să plece, nu înainte de a-i spune, la ureche, ceva „confidențial”. Ascultându-l, omul de afaceri trece, de la veselie la uimire, apoi, la teamă. Lăsându-l picioarele, se așază într-un fotoliu, invitându-l pe ziarist: „la loc... partener!”; iar ziaristul răspunde: „Mulțumesc, partener!” (p. 94).

De luat aminte este faptul că atunci când credem că suntem stăpâni pe viitor, ne ajunge din urmă trecutul.

Încheind scurta prezentare, apreciem la autor faptul că: „E fabulos modul cum reușești să împletești realitatea cu imaginația” (p. 74).

29 noiembrie 2024,

În „Trecutul continuu”, autorul ne dezvăluie drama a trei generații și istoria unui palat, construit în secolul al XIX-lea, restituit, după 30 de ani, petrecuți în

instanțele judecătorești, în paralel cu drama societății românești, în timpul tristei experiențe socialist-comuniste.

Mutați, de curând, în proprietatea istorică a familiei, supraviețuitorii, un bunic de 82 de ani, fiica acestuia, revenită în țară, de la munca printre străini, pentru a vinde palatul, pentru care găsisese un cumpărător, și fiul său, un arhitect priceput, dar neapreciat de societate și care, disperat, ajunge un marginalizat și un drogat.

Efemer, apare și stafia, ginerele bunicului, proprietarul de drept al palatului, cel cu care femeia plecată în străinătate l-a conceput pe tânărul rătăcit.

În depănarea poveștii, autorul ne relatează înstrăinarea unora dintre viețuitorii în socialism, care au ajuns să creadă în doctrină, un fel de sindrom Stockholm.

Șocul vederii cumpărătorului, un bătrân de 85 de ani, nu altul decât torționarul proprietarului palatului, din temnițele comuniste, ofițer în structurile trecute, acum general în retragere, îl determină pe bătrânul de 82 de ani să-și recapete discernământul și îi cere călăului să-și recunoască vina: „Nu crezi că ar fi bine să te spovedești?” (p. 133), asigurându-l că: „Să știi că eu te iert... te-am iertat de mult.” (p. 134). ... Un alt exemplu al faptului că: „Românul iartă, dar nu uită!”

27 noiembrie 2024,

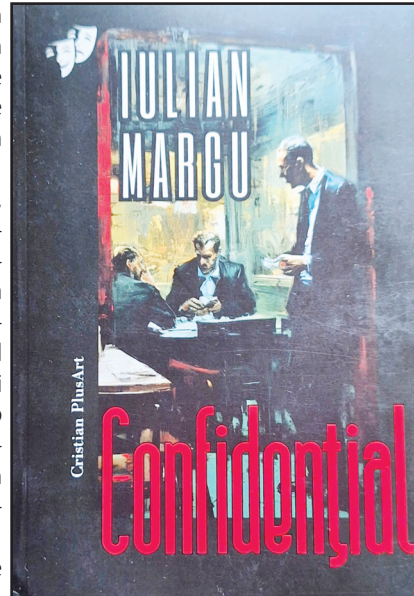
„Un robot nostalgic foc”, aduce în fața spectatorilor ori în atenția cititorilor nostalgia comunismului, printr-un „supraviețuitor” care, la 25 de ani de schimbarea orânduielilor, mărturisește că: „După revoluție, m-am mutat cu arme și bagaje direct în iad” (p. 154). Nu este altul decât „scriitorul preferat al Tovarășei” (p. 153), „scriitor pus la index” (p. 143), în prezent.

Scriitorul vremurilor apuse, Tudor Simeanu, Maestrul, invită „la aniversarea celor șaptezeci și cinci de ani” (ibidem) pe cei doi copii ai săi, la care se autoinvită prieteni vechi.

Pentru că trăiește singur, într-o clădire pusă la dispoziție de vechiul regim, fostă muzeu (p. 171), Maestrul solicită ajutorul unei firme specializate în domeniu, care o trimite pe Maria, fosta lui elevă, rămasă corijentă la limba română, pentru că nu-i citise romanul „Mai presus de viață e onoarea” (p. 142).

Din discuțiile celor doi, aflăm că propriii copii, un băiat și o fată, poartă numele eroilor din carte, Vlad și Ilinca: „Comuniști adevărați... programați de tatăl nostru” (p. 178), lucru recunoscut și de bătrânul comunist, față de Maria, că prin romanele sale: „Mă jucam cu mintea ta” (p. 160), așa cum proceda întreaga propagandă comunistă.

Cele două generații, părinți și copii, se acuză reciproc de faptul că la revoluție s-au omorât unii pe alții: „Da, Tovarășa Ilinca. Da, Tovarășul Vlad. Voi... m-ați ucis. M-ați executat la revoluție... odată cu Ceaușescu, am murit și eu” (p. 168); la care, fiul Vlad îi răspunde: „Toate conceptele tale le-ai experimentat în primul rând pe noi iar acum... tot pe noi ne socoți vinovați?! (p. 169) „Cine mi-a chinuit copilăria și adolescența îndopându-mă cu idealurile mărețe ale comunismului?” (p. 170); „Așa am fost programați de tatăl nostru” (p. 178), ca niște roboți. Îndemnat de Maria să-și renege trecutul și să scrie din nou

„după normele morale” (p. 176), nostalgicul scriitor, altădată „socotit un geniu” (p.170), alege să-și sacrifice trecutul, arzându-și opera și ucigându-și copii și tot anturajul de altădată, după care se sinucide. Spre stupefacția Mariei, la sosirea polițiștilor, chemați de ea, aceștia nu găsesc decât cadavrul Maestrului, alături de nedumerirea sa, ca a multora dintre noi: „Jumătate comunistă, jumătate capitalistă” (p. 147), fie ea chiar și numai ideologică.

29 noiembrie 2024

În „Somn ușor, Înger păzitor!” autorul ne pune față în față cu Moartea, nu ca fenomen natural, ca sfârșit al vieții, ci personificând-o. Un dramaturg, în vârstă de 60 de ani, cam neglijent cu propria viață, primește în vizită Moartea, hotărât să-l ia. Ca majoritatea viețuitoarelor, Nik/dramaturgul o roagă să-l mai păsuiască, deoarece a început să scrie „cea mai bună piesă” (p. 7).

La aflarea titlului piesei, „Somn ușor, Înger păzitor!”, Moartea îi spune: „Niciodată nu i-am suferit pe acești... închipuiți... Îi urăsc. Din cauza acestor nesuferiți, de multe ori randamentul muncii mele a scăzut dramatic...” (p. 8). La rugămintea dramaturgului, Moartea îi propune un târg: „Îmi citești... Dacă îmi place, te mai păsuiesc o vreme” (ibidem).

Nik începe să-i citească povestea unei tinere, de 23 de ani, măritată cu un bărbat nepotrivit și gravidă cu o persoană care a profitat de nefericirea sa. Viitoarea mamă, admirându-și în oglindă „burtica destul de proeminentă” (p. 10), gravidă în cinci luni, stă de vorbă cu „cel mai minunat băiețel” (ibidem), întrupat într-un „copil de 7 ani” (ibidem). Din discuția celor doi, mamă și fiu, aflăm cine este soțul tinerei mame, cu necazurile și neajunsurile lui, și cine este tatăl, cu statusul său social și nefericirile sale. Când se pune problema ca băiețelul să-și aleagă tatăl, îl preferă pe cel biologic, nu pe soțul mamei sale.

Încetând relația cu tatăl biologic al copilului și alungată din casă de soț, mama se duce la părinții săi, să-și caute adăpost. Este îndepărtată și din casa părintească de tatăl ei, care n-a acceptat dezonorarea adusă de fiica sa, generată de neascultarea sfaturilor părintești.

Rămășă pe drumuri, ajunge la un centru social, unde este sfătuită să-și găsească un loc de muncă, din care să poată să-și plătească o viitoare locuință.

Este angajată, de probă, la un salon de coafură/hairstyle, cu condiția să-i facă favoruri șefului, un bărbat în vârstă de 50 de ani, care nu aflase „cum e să faci sex cu o gravidă” (p. 42).

De-a lungul dialogului, dintre Nik și Moarte, aflăm și păreriile ei despre piesă, întrucât: „Teatrul este slăbiciunea mea” (p. 8), paralel cu mărturisirile sale despre felul cum a amânat moartea unor mari romancieri, poeți, muzicieni, arhitecți, creatori de artă. Deoarece Nik/dramaturgul nu-și respectă angajamentul inițial, de a scrie o piesă „despre viați și moarte” (p. 8, 53), Moartea îi reproșează: „N-ai scris nimic despre mine... Totul despre viață. Despre mine niciun cuvânt!” (pp. 52-53). Scuzându-se: „Nu sunt pregătit să scriu... despre tine” (p. 53), Moartea îl întreabă: „Vrei să-ți citesc ceva din presa de mâine?”... «În această dimineață a decedat dramaturgul Nicolae...»” (p. 53).

Ca să-i facă pe plac și, în același timp, să-și țină promisiunea, dramaturgul, argumentându-și finalul prin nemulțumirile copilului despre lumea în care o să vină, îl scoate din scenă, provocând un avort spontan, scuzându-se împreună cu nenăscutul: „Iartă-mă

mamă!” (p. 58) Iată, încă un motiv să fim de acord cu autorul: „Adevărul din viață nu e același lucru cu adevărul artistic” (p. 29).

30 noiembrie 2024

„Viața e un vis 3D”, ni-l readuce în atenție pe nemuritorul Anton Pann, opera sa și Casa memorială, amintindu-ne de „peregrinările pe meleagurile Vâlci... a celui care a rămas în conștiința urmașilor drept «fiul Pepei cel isteț ca un proverb»” (p. 62). Dramaturgul plasează acțiunea în interiorul Casei memoriale Anton Pann: „O clădire din alt secol înconjurată numai de blocuri” (p. 61), plimbându-ne „dintr-un secol în altul” (p. 74). Aici, tânăra și noua muzeografă, Corina primește primul ei vizitator, pe Răzvan, un tânăr atrăgător, în trecere prin Râmnic, și care nu s-a putut abține să nu intre, pentru o vizitare rapidă.

După prezentarea succintă, făcută de tânăra muzeografă, Răzvan începe să viziteze interiorul casei muzeu, „dispărând” în acest spațiu. În locul său: „Din interior, spre stupefacția Corinei, își face apariția Anton, un tânăr la 30 și de ani, îmbrăcat în pijamale de epocă. Este mahmur, are părul răvășit, și ține în mână o lăută” (p. 64), care îi spune că aici locuiește de mai mult timp. Crezând că este o farsă, pusă la cale de mama sa, Corina și Anton discută despre opera lui. Completându-se reciproc, cei doi recită versurile maestrului, iar Anton, cu ajutorul lăutei, interpretează melodii de neuitat. Mărturisindu-i maestrului că se simte ca la Spitalul de Nebuni, Anton îi spune că este în Spitalul Amoriei, recunoscând: „Îmi place secolul XXI... Cu oamenii mai sunt ceva probleme, dar secolul este fantastic” (p. 80), constatând însă că: „secolul ăsta e foarte grăbit” (p. 96).

Povestindu-i lui Răzvan despre Anton, Corina crede că se află „în slujba unui geniu”, și că este „ceva extraordinar... să locuiești în casă cu el... Timpul dintre noi s-a topit... pentru ca în final să devenim contemporani” (p. 82).

Îmbrăcat în ținuta de epocă, Anton merge „la o cârciumă în centru, la Casa Vâlceană” (p. 67), unde întâlnește „elita orașului” (p. 71), întrunită la „ziua de naștere a doamnei Teodora” (ibidem).

Anton, a se citi dramaturgul, constată că elitele de azi: „N-au stofta celor de dinainte”... Pe lângă boierii ai bătrâni, ăștia nu par decât o gașcă de profitori și hoți” (p. 73). Autorul readuce în atenția localnicilor pe controversata afaceristă Teodora și zvonul că, odată, și-ar fi dorit casa muzeu. În ieșirile sale, Anton se îndrăgostește de solista trupei de muzică, de la Casa Vâlceană.

La rândul ei, custodele muzeului, Corina se îndrăgostește de Răzvan, vizitatorul, dându-i dreptate maestrului că se aflau în Spitalul Amoriei. Așa cum Corina constată că: „Datorită arhitecturii... casa are „o singură fereastră care dă spre secolul XXI” (p. 82), Răzvan găsește ieșirea spre trecut, ușa de la debara, și devine „călător în timp” (p.83). Când se întoarce, îi povestește despre Râmnicul de altădată, prilej cu care dramaturgul ne povestește din opera scriitorului Constantin Mateescu.

Schimbul de ținute, Anton se îmbracă în haine contemporane, iar Răzvan în ținută de epocă, dialogul cu maestrul și povestirile lui Răzvan despre Râmnicul trecut o determină pe Corina, când îl admiră pe Răzvan în ținuta retro, să afirme: „Ești exact ce visam. Ești visul meu, visul meu 3D” (p. 90). Când se dovedește că Răzvan nu este decât un „borfaș mărunț”, Anton hotărăște să rămână alături de Corina și să-i cânte

„Toată noaptea dacă se poate” (p. 107).

2 decembrie 2024

Cu piesa „Atenție, cad statui!” dramaturgul ne atrage atenția asupra monumentelor dedicate personalităților istorice și oamenilor de cultură. Plasează acțiunea „în pacul central al unui orașel de provincie” (p. 108), unde se află „trei statui: Mircea cel Bătrân, Anton Pann și George Țârnea, și un soclu gol” (ibidem), rezervat, cum vom vedea mai departe, chiar actualului Primar.

Într-un cărucior pentru handicapați, Doamna Primar își plimbă soțul, Primarul, care are probleme locomotorii și nu numai. La vederea statuiilor, Primarul rostește: „Sesam, deschide-te!... Sesam, deschide-te!... (p. 109). Din convorbirea telefonică, pe care Doamna Primar o are, aflăm că Primarul dorește să fie adus în acest loc și că: „Unii spun că ar fi vorba de un blestem al locului care, din întâmplare, ar fi căzut asupra lui” (p. 110).

Statuile asistă la cele ce se întâmplă și chiar participă la acțiune, fără ca cei prezenți să observe. Din dialogul statuilor aflăm despre multiplele afaceri ale Primarului, iar din difuzoarele aflate pe stâlpii din parc, despre arestarea Primarului.

Statuile, în special cea a lui Anton, „fiul Pepei cel isteț ca un proverb”, și cea a lui George Țârnea, poet apropiat zilelor noastre, se tachinează între ele. George îl numește pe Anton: „Cel mai iubit dintre maneliști” (p. 113) și recunoaște că el a „scris... la comandă... din când în când” (p. 131).

Considerând parcul cea mai sigură ascunzătoare la vedere, face afacerile în preajma statuilor și are în soclul statuii o ascunzătoare a sumelor de bani primite pentru afacerile dubioase, care funcționează la auzul vocii sale și a formulilor: „Sesam, deschide-te!” și „Sesam, închide-te!”

Auzind că urmează să fie demolate și să fie transformate în piese folosite la instalațiile sanitare, statuile devin vivante. Intrat în jocul lor, Primarul se ia la trântă cu statuia lui Mircea, într-o „luptă pe viață și pe moarte” (p. 158), care cade peste el, cauzându-i handicapul. Nu mai poate merge, iar singurele cu-vinte pe care le poate rosti sunt: „Sesam, deschide-te!” Nereușind, îi vine în ajutor Anton: „Nu strânge averi creștine/ Căci cu banii nu te-ngropi,/ Să ai bani doar de tămâie,/ De cinci scânduri... și de popi” (p. 159).

2 decembrie 2024

Acțiunea din „Amanta bibliotecarului sau Me-niul șoarecelui de bibliotecă” se desfășoară în lumea mirobolantă a bibliotecii, cu infinitatea sa de povești și motivația citirii, aceea că lectorul se identifică cu eroii, alături de care se bucură, iubește ori suferă împreună cu ei: „În biblioteca asta se întâmplă lucruri fantastice... de-a dreptul incredibile... aici se leagă prietenii pe viață... aici se înfiripă iubiri nemuritoare...” (p. 179).

Dramaturgul aduce, de această dată, în atenția spectatorilor/cititorilor unul dintre instinctele primare umane, cel de procreare, oprindu-se, predominant, asupra actului sexual, în sine, sprijinindu-se pe opera lui Sigmund Freud, medic neuropsihiatru, fondatorul psihanalizei.

Prin discuțiile dintre bibliotecar/cititor și Freud sunt readuse în atenția spectatorului/cititorului mari opere literare, eroii lor, și, de ce nu, empatia cu aceștia, pentru că, susține doctorul Freud: „Subconștientul vorbește” (p. 170). În opinia lui Freud: „Viața nu-i decât o lungă ședință de psihanaliză” (p. 183).

Chiar dacă bibliotecarul/cititorul poate fi socotit „Șoarece de bibliotecă” (p. 194), trebuie să recunoaștem că „s-a hrănit sănătos... și a rămas mereu tânăr” (ibidem), dăinuind în „aceeași persoană la vârste diferite” (p. 192).

4 decembrie 2024

MESAJ DIN CANADA

Doamnelor și domnilor,
(Articol fără diacritice)

Sa trairi! Sunt maiorul in rezerva Alexandru Cetateanu, de 40 de ani in Canada! Raspund prin Reply to all:

L-am intalnit pe Dr. Calin Georgescu, cu ani in urma, invitat sa tina conferinta de acad. Dr. George Paun si de regretatul acad. Dr. Victor Craciun (prieten drag)! L-am ascultat cu interes si toti participantii l-au admirat. Mare patriot si om de cultura! Aveti dreptate ca „Rusii vor sa refaca imperiul sovietic”. Interesant si articolul atasat! Nu stiu totusi daca toti rusii, sau numai o parte- prietenul meu Yuli Gugolev (poet si crainic la Radio Moscova- l-am cunoscut la un Congres al Poetilor in Israel si ne-am imprietenit) a scos si o carte numita „100 de poeti impotriva razboiului” (din Ucraina)! Am prezentat cartea in revista Destine Literare (www.destine-literare.com) si apoi, Yuli nu a mai raspuns la email-uri ! A fost arestat? Faptul ca Dr. C.Georgescu a spus ca „Putin este un patriot rus, prin orice mijloace...!”, nu trebuie interpretat ca simpatie pentru Putin, ci mentionarea un fapt real. Din nefericire asa este- multi rusi il considera un mare patriot. Insa, va invit sa analizati si sa „aveti dubii”: Daca ar fi asa, ca Dr. C. G. este „...sprijinit din umbra de catre Moscova (sic!)”, nu credeti ca s-ar tine strict secret acest fapt? Aceasta speculatie, ca sa-l discrediteze pe romanul nostru patriot, este naiva, ca sa spun numai atat! Si cui serveste? Qui prodest? A fost diplomat, asa cum trebuie sa fie un presedinte de tara...

Va rog sa ma contraziceti, daca aveti argumente logice.

Toata stima!

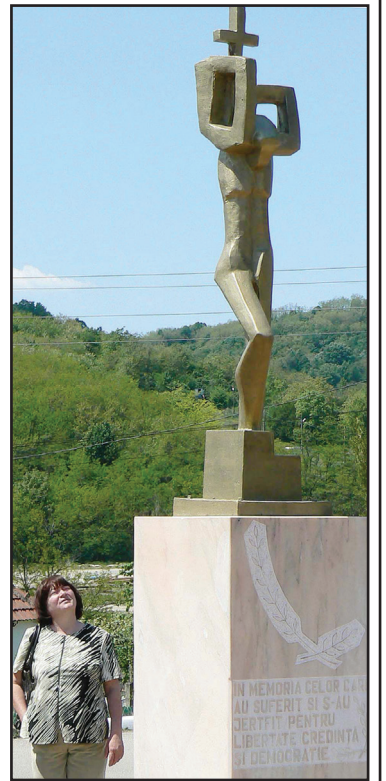
Alex. CETĂȚEANU

„Vă mulțumesc din inimă, Maeștre Petre Cichirdan! Mi-ați făcut o surpriză frumoasă! Minunată revista (Cultura vâlceană, nr. 115, octombrie, 2015! Minunate articole! Am aflat multe lucruri interesante. Calde urări de sănătate și numai bine de la Londra, în drum spre ..acasă! Impresionant monumentul de la Ocnele Mari- unde marele poet Vasile Militaru a respirat pentru ultima oară! A fost poetul copilăriei mele și al vieții mele”.

(Alex. Cetățeanu, 20 nov. 2015)

Petre Cichirdan,
„Monumentul AFDPR Vâlcea”,
2009, Oc. Mari, Marmură- bronz,
0.8 X 0.8 X 4.10 m

DIN REVISTE LUATE...ȘI-N REVISTA DATE...

(Urmare din pag. 7)

Literatura epocilor revoluționare nu reprezintă aproape niciodată și o revoluție literară, scria Albert Thibaudet în **Istoria literaturii franceze din 1789 până în zilele noastre**. Nu avem o astfel de analiză pentru literatura română apărută la noi din 1989 până azi. O va scrie cineva?! Alexandru Călinescu, este provocat la „Nostalgii”, chiar dacă ele nu sunt și ale noastre. După ce iese dintre cărți, Angelo Mitchievici

scrie o cronică „Poemele liniștii”, o exegează la volumul **Se face liniște în mine**, de Ana Blandiana. Nu știu și în cititori dacă se face liniștea Anei Blandiana. Pentru poetă, această viață este o „realitate” de care separă uitarea: „...pentru că uitarea a fost condiția sine qua non a nașterii,/ pe care am acceptat-o/ curioși să vedem ce urmează”. Răspunsul îl ilustrează câteva versuri ale unui cântec ritual din folclorul românesc „... că ești călător/ din țara cu dor/ în cea fără dor/ din țara cu milă/ în cea fără milă.” După călătoria prin bolgiile Tartarului, Gulagul sovietic, din paginile lui Varlam Șalamov-**Povestiri din Kolima-**, revenit pe

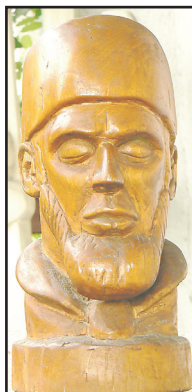
pământul nostru cel de toate zilele, Ioan Stanomir scrie „O cronică din Infern.” Casa de Cultură „Mihai Ursachi” din Iași și Uniunea Scriitorilor din România au organizat în ziua de 8 noiembrie 2024 Gala Națională „Scriitorii Anului”, ediția a IX-a. Câștigătorul acestei ediții a fost anunțat Andrei Pleșu. Eseistul se alătură unui șir de laureați care au primit premiul, din 2016 până în prezent, numim câțiva: Gabriela Adameșteanu, Mihai Zamfir, Ana Blandiana, Eugen Negrici... La mulți ani laureatului și mulți ani cititorilor mei, ai revistei **Cultura vâlceană** și ai revistelor literare câte mai apar!

TABLETA INGINERULUI PROGRAMATOR

SCULPTURA UNUI ADOLESCENT VÂLCEAN, ÎNAINTE DE A FI STUDENT LA POLITEHNICĂ

Leontina RUS

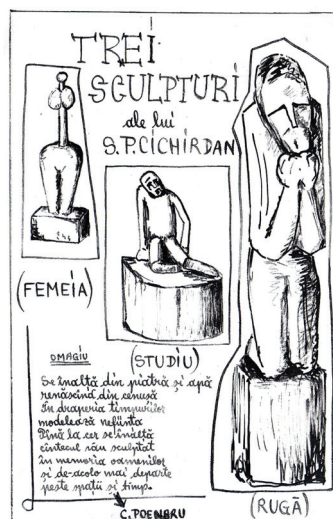
În numărul trecut, 219 pe noiembrie, vă prezentam sculptura cibernetică realizată de fostul meu coleg și prieten din Politehnică, coleg și prieten, apoi soț, la Fabrica de Avioane Craiova, unde ne-am angajat chiar după examenul de licență, în 1977, Petre Cichirdan. Mai înainte cu un număr sau două, vă arătam că Petre a inventat becul cu leduri, cu lumină rece, în 1994! Tot atunci a descoperit și aplicat diagrama de calcul a timpilor de staționare și circulație într-o intersecție cu n cicluri! În articolul de față vă vom prezenta câteva lucrări în lemn și modulate în ipsos ale celui nominalizat mai sus, înainte și după ucenicia sa în atelierul din Pangrați, vis a vis, de intrarea TVR-ului București, laboratorul de creație al marelui sculptor român, Constantin Lucaci!... Și iată că la opt ani de la absolvirea liceului sportiv în 1970, tânărul licențiat în Comenzi Numerice, în 1978, a inventat microprocesoarele post-procesoare, între acestea, sculptura cibernetică!

Magul, 1968, 20 x 40 cm, lemn de tei patinat

TOSCHRIS, 1968, piatră-trovant

Spirala lui TOSCHRIS, 1972, ipsos armat

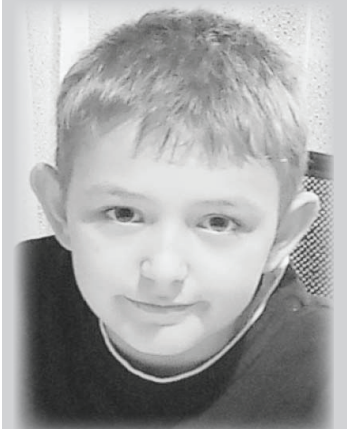

Ursitoarele, 1968, lemn de tei patinat

O Evă, 1968

TEST LA LIMBA ENGLEZĂ (CLASA A VI-A)

(Răspuns în scris): Michael Joseph Jackson (August 29, 1958 – June 25, 2009) was an American singer, songwriter, dancer, and philanthropist. Dubbed the “King of Pop”, he is regarded as one of the most significant cultural figures of the 20th century. Over a four decade career, his world record music achievements and publicized personal life made him a global figure. (wikipedia)

14 12 24
KIS Peter

STAREȚII MĂNĂȘTIRII COZIEI

(II)

Arhim. Veniamin MICLE

4. Egumenul chir Iacov (1 iunie 1421). Urmasul lui Sofronie este chir Iacov, care apare la 1 iunie 1421, în hrisovul lui Radu Voievod Pleșuvul, prin care se întărește „părintelui și egumenului mănăstirii Nucet, mormântul părintelui meu și rugătorului domniei mele, popii chir Iacov și tuturor fraților”, bălțile de la Dunăre, date Coziei mai înainte, de Mircea cel Mare. După 1 iunie 1421, nu se știe cât a condus Mănăstirea Cozia egumenul Iacov, deoarece, între anii 1421–1450, deși se găsec documente domnești referitoare la Cozia în care se confirmă daniile vechi sau se adaugă altele noi, în ele nu se menționează egumenii mănăstirii.

5. Năstavnicul Iosif (2 ianuarie 1450 – 16 aprilie 1457). În hrisovul dat de Vladislav II Voievod Mănăstirii Cozia, la 2 ianuarie 1450, se arată că logofătul Cazan și fratele său Radu au dăruit Mănăstirii Cozia, „când era năstavnicipopachir Iosif”, omoară și un loc de chilielângă moară; s-a tocmit „cu egumenul, popa chir Iosif, ca să scrie în Pomelnicul mănăstirii” familia lor. Numele lui Iosif, ca „egumen și năstavnich”, îl întâlnim apoi într-un document dat de voievodul Vlad Tepeș Coziei, la 16 aprilie 1457, pentru stăpânirea satului Traianești, de pe amândouă părțile Oltului. Egumenul Iosif trece de la Cozia în scaunul de mitropolit al Țării Românești, între august 1462 și 30 mai 1464. Iosif era român apreciat de voievodul Radu cel Frumos, cu o aleasă pregătire spirituală și cărturărească. El este cel dintâi pământean ales în scaunul de mitropolit, înaintașii săi fiind greci.

6. Egumenul Simion (30 mai 1464 – 15 ianuarie 1467). La 30 mai 1464, Voievodul Radu cel Frumos întărește Coziei, egumen fiind „chir Simion, satul Sevestreni”. Numele lui Simion îl întâlnim și în documentele din 14 octombrie 1465 și 15 ianuarie 1467.

7. Ieromonahul Macarie (15 iulie 1475 – 1477). Voievodul Basarab-Laiotă (1474–1477), în hrisovul dat Mănăstirii Cozia, întărește acestei mănăstiri și „năstavnicul ieromonah Macarie” proprietățile avute mai înainte. Și Macarie este ales mitropolit din stăreția Mănăstirii Cozia. Ajungerea lui în scaunul mitropolitan se datorește domnitorului Basarab cel Tânăr (1477–1482). Este amintit ca mitropolit în documentele din 23 martie 1482 și în cel din iunie 1483, pe când mitropolitul se afla în fruntea Divanului domnesc.

8. Egumenul Ilarion (9 ianuarie–9 septembrie 1478). Ilarion egumenul este menționat în fruntea Mănăstirii Cozia de la 9 ianuarie 1478 până la 9 septembrie 1478.

9. Ieromonahul Visarion (7 ianuarie 1487 – 17 aprilie 1488). Documentele îl menționează pe Ieromonahul Visarion ca egumen al Mănăstirii Cozia din 7 ianuarie 1487 până la 17 aprilie 1488.

10. Egumenul Dorotei (24 martie 1495). La conducerea Mănăstirii Cozia, Egumenul Dorotei este atestat de singură dată, la 24 martie 1495.

11. Chir Simion (24 mai 1501 – 20 ianuarie 1505). Egumenul „Chir Simion”, apare în documentele coziene, în calitatea de stareț al Mănăstirii Cozia în perioada din 24 mai 1501, până la 20 ianuarie 1505.

12. Egumenul Dionisie (3 februarie 1507 – 2 iunie 1537). Acest stareț a condus Mănăstirea Cozia peste 30 de ani, cu o bogată activitate pe plan economic și gospodăresc. În timpul egumeniei lui Dionisie s-au făcut reparații la Mănăstirea Cozia, „a acoperit această turlă lo Basarab Voievod, în anul 7025 (1517), cum menționează Pisania din partea de nord pe zidul bisericii.

13. Egumenul Efrem (8 ianuarie 1539 – 3 august 1547). Documentele îl menționează în fruntea Mănăstirii Cozia pe egumenul Efrem din 8 ianuarie 1539, până la 13 august 1547.

14. Ieromonahul Ilarion (1541 – 1543). Egumenul Ilarion este menționat în perioada anilor 1541–1543, iar Pisania de la biserica Bolniței, adevărate: „Cu vrerea Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh celui întru Treime slăvit Dumnezeu, s-a început și s-a săvârșit această sfântă biserică, cu hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel, în zilele lui lo Petru Voievod și ale fiului său Marco Voievod și ale Prea Sfințitului Mitropolit chir Varlaam și sub egumenul ieromonah Ilarion; așezarea ei robul lui Hristos ieromonah Maxim maistorul, care a fost

învățător ca să fie spre odihnă. Si am scris eu mult greșitul David și fiul său Raduslav, în anul 7051 (1543)”.
15. Egumenul Leontie (1544 – 10 ianuarie 1546), Leontie este atestat egumen cozian în perioada 1544 și 10 ianuarie 1546.

16. Ieromonahul Matei. (24 ianuarie 1548 – 10 octombrie 1560). Pe ieromonahul Matei îl găsim egumen la Cozia din date de 24 ianuarie 1548, până la 10 octombrie 1560.

17. Egumenul Mitrofan (28 aprilie 1556 – 12 aprilie 1569 – 7 august 1571). Mitrofan este menționat ca egumen la Cozia în 28 aprilie 28 1556, într-un document dat de voievodul Pătrașcu cel Bun (1553–1557), cu privire la mănăstirea Cotmeana și Cozia „egumen Mitrofan de la Cozia și părintelui egumen Dosofoei de la Cotmeana”, întărind vama de la Căineni, care de la început a dat-o Mircea cel Mare. În octombrie 1560, revine egumenul Matei și Mitrofan se retrace; prin actul de la 12 aprilie 1569 ni se indică că Mitrofan este din nou în egumenia Coziei, fiind menționat ultima dată în 7 august 1571. În această perioadă, din 1558–1580, au loc în țară frământările și luptele dintre urmașii lui Mircea Ciobanu, în care timp elementul grecesc este și mai pronunțat în viața politică a țării și a mănăstirii. Încep „desele schimbări de stareți” dintre care unii vin cu mită și cu ajutorul boierilor.

18. Egumenul Ilarion (1579). În anul 1579, găsim un Ilarion egumen al Mănăstirii Cozia; nu știm dacă este cel anterior.

19. Egumenul Dorotei (10 ianuarie 1579). În documentul dat de Mihnea Turcitul la 10 ianuarie 1580, prin care întărește episcopului Mihail al Râmnicului jumătate din satul Olteni ș. a., și țișani, la locul unde este vorba de acești robi se spune: „Și iar a cumpărat părintele episcop Mihail un țișan, anume Oprea. Și Oprea a fost al Sfintei mănăstiri numită Cozia, și era atunci egumen Dorotei. Iar la aceasta a venit egumenul Eftimie de a scos pe egumenul Dorotei din sfânta mănăstire mai sus-zisă Cozia”.

20. Egumenul Eftimie (1580–1582). Eftimie a condus de la 10 ianuarie până la 25 iunie 1580. Așa cum s-a văzut mai sus, înlocuind pe egumenul Dorotei, la anul 1580 luna ianuarie, Eftimie era egumen la Cozia. Mai avem o singură mențiune despre Eftimie la Cozia, la 25 iulie 1580, când se întăresc acestei mănăstiri „ocine” în orașul Râmnic. După această dată, Eftimie n-a mai rămas mult în egumenia Coziei, pentru că la 24 august 1582, egumen aici era Amfilohie. Dovezile istorice ne indică pe prisosință că egumenul Eftimie de la Cozia a fost ales și ridicat în scaunul mitropolitan al Țării Românești la anul 1594. Pentru vrednicia sa la Cozia și pentru cinstea sa, a fost prețuit de voievodul Mihai Viteazul și ridicat în rangul de mitropolit al Ungrovlahiei; în această calitate, Eftimie ia parte activă la organizarea bisericii, a mănăstirilor, la desfășurarea vieții politice din țară, susținând cu tărie pe Mihai Viteazul. El este folosit în solii și în sfaturile divanului, în vreme de grea cumpănă a poporului nostru. După moartea lui Mihai Viteazul, fiind înlocuit din scaunul mitropolitan, pleacă în Moldova cu Simion Movilă.

21. Ieromonahul Amfilohie (24 august 1582 – 10 septembrie 1583). Amfilohie apare în documente ca fiind superiorul Mănăstirii Cozia în perioada 24 august 1582 - 10 septembrie 1583. După egumenul Eftimie, la conducerea sfintei Mănăstiri Cozia urmează ieromonahul Amfilohie, când Mihnea Vodă Turcitul întărește mănăstirii balta Mamina cu gârlele ei și Căbeul tot, danii ale marelui Mircea cel Mare și ale urmașilor săi domni la tron. Când voievodul Petru Cercel (1583–1585) întărește Coziei aceleași bălți, la data de 19 septembrie 1583, în calitate de conducător al Mănăstirii Cozia, rezultă că se află același ieromonah Amfilohie. El este ctitorul Paraclisului din colțul de sud-est al clădirilor coziene, după cum indică inscripția de deasupra ușii de la intrare. Recent s-a făcut o restaurare a întregii așezări dinspre zona Oltului. În anul 1958 – 1962 s-a făcut o renovare folosind procedee moderne, consolidându-se cu beton armat Paraclisul și întregul pod al chiliilor, prelungindu-se astfel existența acestui așezământ cu încă multe sute de ani de aici înainte.

22. Ieromonahul Onufrie (1587–noiembrie 1601). Egumenul Onufrie este menționat în documentele Co-

ziei începând de la 8 ianuarie 1587, până la 8 noiembrie 1601. În documentul dat de voievodul Mihnea Turcitul mănăstirilor Cozia și Cotmeana, la 8 ianuarie 1587, pentru vama de la Căineni, se spune: „S-a trudit părintele ieromonah egumenul Onofrei, de la Cozia, și părintele egumen Eftimie, de la Cotmeana”. La 5 iulie 1598, Mihai Viteazul, la intervenția lui Onufrie de la Cozia, scutește de bir vecinii mănăstirii din orașul Râmnicu Vâlcea, satul Ulița, Mișeii și Licura. De asemenea, în testamentul din 8 noiembrie 1601, al monahiei Teofana, mama lui Mihai Viteazul, este menționat și „egumenul Onofrei de la sfânta Cozia, cu tot soborul”. În hrisovul din 2 iunie 1706, Nicula Logofătul, fiul lui Onofrei monahul din Vlădești (Râmnicu Vâlcea), arată că tatăl său Onofrei, când era egumen la Cozia „au luat și el cu judecată de la divan”, o poiană din Racovița și că a lăsat la moartea sa, să se doneze Mănăstirii Cozia

23. Ieromonahul Pahomie (15 aprilie 1608 – 17 aprilie 1617). Egumenul Pahomie a condus Mănăstirea Bistrița între 15 aprilie 1608 și 17 aprilie 1617. La 15 aprilie 1608 se hotărânește o moșie a mănăstirii în Bogdănești pe Olt, egumen la Cozia fiind ieromonahul Pahomie. În timp ce era Pahomie egumen la Cozia, tulburările și amestecul dinafara mănăstirii în alegerea de stareți prin mită continua, fapt care determină pe mitropolitul Luca al Țării Românești să emită o Carte arhierască, amintind de regulile stabilite mai înainte cu privire la alegerea de egumen. În această perioadă, se accentuează privilegiul starețului de la Cozia de a judeca cu soborul greșelile sătenilor din Călimănești. La 8 ianuarie 1619, Voievodul Gavriil Movilă dă un act Coziei în care se spune: „Dar cu satul Călimănești alți boieri sau părcălabi nici o treabă să n-aibă într-acest sat, fără numai năstavnicul (conducătorul mănăstirii) de la sfânta Mănăstire (Cozia) și cu soborul să aibă să judece orice greșală s-ar întâmpla; alt om nimenea treabă să nu aibă într-acel sat”. La 17 septembrie 1620, în actul dat de Radu Voievod Mănăstirii Cozia se spune: „Și să aibă a-i judeca (pe sătenii din Călimănești) numai egumenul, iar părcălabii de Râmnic nimic treabă să n-aibă într-acest sat ce scrie mai sus, pentru că l-am iertat domnia mea de această de toate, cum au fost iertați și mai denainte vreme”. În epoca brâncovenească (1707), în pridvorul din fața bisericii mari de la Cozia, s-au construit scaun de judecată și bănci de piatră, pentru stareț și sobor, în partea de răsărit a pridvorului, iar pentru sătenii inculpați în partea de apus. Tot în perioada stăreției lui Pahomie, mitropolitul Luca al Țării Românești, cu soborul episcopilor din acel timp, prin Cartea sa mitropolitană din anul 1612 (7120) amintește de regulile mai vechi stabilite cu privire la alegerea de egumen la Mănăstirea Cozia. Mitropolitul Luca spune, în actul de mai sus: „Mers-am și la sfânta Mănăstire a Sfintei Troițe ce se cheamă Cozia și am văzut cu ochii mei că era aproape de a se sparge și a să pustiire pentru dese schimbări ale egumenilor celor ce vin cu sila boierilor, prin mită... Și de acum înainte, cine se va ispiți a se băga egumen cu mită prin sila boierilor, să fie afurisit și proclat și neiartat de Dumnezeu și pământul să nu-l mănânce, numai să fie umflat ca o tâmpănă și să aibă stricăciunea lui Ghiezi și spânzurarea ludii. Așăjderea și cine va umbla din călugări cu mită să fie egumen, proclat să fie”.

24. Egumenul Teofil (24 aprilie 1621 – 1624, 1634 – 1635). Între anii 1621 – 1624 și 1634 – 1635, documentele îl adevăresc ca egumen le Teofil.

25. Egumenul Ionichie (10 ianuarie 1625 – 13 ianuarie 1629). Egumenul Ionichie conduce Mănăstirea Cozia de la 10 ianuarie 1625 până la 13 ianuarie 1629.

26. Egumenul Dionisie (1629 – 1638). Dionisie ajunge conducătorul Mănăstirii Cozia, înlocuind din această funcție pe egumenul Ioanichie după 13 ianuarie 1629. Dionisie apare ca egumen în câteva documente ale Coziei din acea perioadă, într-un rând și se conducea numai în anul 1634 de către egumenul Teofil, cum s-a văzut mai sus, revenind în egumenie la 23 mai 1635, până la anul 1638. Cercetând actele Coziei, cu privire la posesiunile ei din acel timp, remarcăm că egumenul Dionisie, timp de 10 ani, a fost un iscusit gospodar al Coziei, cu o aleasă pregătire cărturărească, fapt pentru care este promovat din egumenia Mănăstirii Cozia în scaunul episcopal de la Râmnic, unde-l găsim la 13 septembrie 1653. Numele episcopului Dionisie este scris și pe crucea de la Episcopia Râmnicului, ridicată de Constantin Voievod Cârnel, în anul 1656 (Va urma).

OMAGIU PROF. UNIV. DR. DOC. TITU GEORGESCU

Dedicații ale unor foști studenți (și doctoranzi) și foști profesori ai săi

Prof. Dr. Dumitru D. LAZĂR

(urmare din numărul trecut)

Același Dumitru PREDĂ (coautor cu Ioana URȘU, care a colaborat mulți ani cu istoricul Titu Georgescu în redacția revistei „Magazin istoric”) îi dedică profesorului său cartea „Biografia unei conștiințe – Ioan Ursu – Cuvânt înainte de Acad. Ștefan Pascu” (Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1987): „Domnului prof. univ. dr. doc. Titu Georgescu. Cu cele mai alese sentimente de prețuire pentru nobila activitate desfășurată pentru propășirea științei istorice românești – această fântână de gând și faptă românească” (semnează amândoi autorii; noiembrie 1987) (p. 547).

Tot Dumitru PREDĂ oferă cartea Generalul Henri Cihoski – un erou al României Mari (București: Edit. Militară, 1996) „Domnului profesor Titu Georgescu și doamnei Elena Georgescu, cu aceeași stimă și afecțiune, împreună cu urărilecelemaicordialepentruunAnNou 1997 mai bun și mai plin de împliniri pentru toți cei dragi. Al Dvs., Devotat Tache Preda” (dedicație luată de pe cartea donată Bibliotecii Județene Vâlcea).

Și tot Dumitru PREDĂ oferă cartea „România și Antanta. Avatarurile unei mici puteri într-un război de coaliție – 1916–1917” (lași: Institutul European, 1998) „Domnului Profesor Titu Georgescu și Doamnei Georgescu. Acest semn de Mărtișor, alăturat gândurilor mele de sănătate și fericire tuturor membrilor familiei Dvs. Cu afecțiune, Tache Preda '98!” (dedicație preluată de pe cartea donată Bibliotecii Județene Vâlcea).

Prof. univ. dr. Mihai RETEGAN, istoric, cercetător, student și doctorand al Profesorului care contribuie, de asemenea, la elaborarea volumelor de istorie militară a poporului român, sub egida aceluiași Centru de Studii și Cercetări de Istorie și Teorie Militară, încredințează cartea „File din istoria militară a poporului român. Studii, vol. 16” (coordonator de ediție: General-locotenent dr. Ilie CEAUȘESCU) (București, Edit. Militară, 1985): „Tovarășului profesor Titu Georgescu, cu deosebită stimă și sentimente alese” (transcriere de pe cartea existentă la Biblioteca Județeană Vâlcea).

Prof. univ. dr. Ioan SCURTU, doctorand și discipol al Profesorului, cercetător cu importante contribuții la istoriografia românească, având relații foarte strânse cu magistrul său (pe un fond comun de gândire, simțire și acțiune pentru istoria națională), având colaborări multiple în foruri științifice cu profil istoric, în comisii mixte de istorie, participări comune la sesiuni și simpozioane în țară și în străinătate, ca apărător vajnic și promotor al adevărului istoric. Pe cartea „Presărați pe-a lor morminte ale laurilor flori...” (București: Edit. Albatros, 1978), profesorul Ioan SCURTU scria: „Tovarășului profesor doctor docent Titu Georgescu, prorector al Universității din București, omagiul discipolului său, I. Scurtu” (25 septembrie 1978) (p. 542 – 543), iar cartea „Viața politică din România de la Marea Unire din 1918 la Revoluția de

elaborare socială și națională din August 1944” (București, Editura Albatros, 1982) o dedică „Tovarășului prof. univ. dr. doc. Titu Georgescu, istoric de largă amplitudine, deschizător de noi drumuri în istoriografia românească, omagiul autorului” (15 aprilie 1984) (p. 543).

Cercetătorul istoric Aurel SIMION, discipol și colaborator al Profesorului în cercetarea și publicistica istorică, cu activitate intensă în Colegiul de Redacție al revistei Anale de istorie, apărător și promotor al adevărului istoric alături de magistrul său, scrie pe cartea sa, „Preliminarii politico-diplomatice ale insurjecției române din august 1944 (Cluj-Napoca: Edit. Dacia, 1979) (retrasă din cauza modului în care îl prezenta pe Ion Antonescu, contrar «indicațiilor superioare» ... este dăruită „Profesorului meu, Titu Georgescu, cu mulțumiri deosebite, numai noi știm pentru ce ...”) (p. 544). Volumul aceluiași Aurel SIMION, „Agresiuni naziste din Europa în anii 1938 – 1939 (București: Edit. Eminescu [Col. „Clepsidra”), 1983) este oferită „Profesorului Titu Georgescu – semn de considerație pentru dascălul și scriitorul de istorie, de la vechiul său colaborator, A. Simion” (20 ian. 1984) (loc. cit).

Și, după dedicațiile discipolilor Profesorului TITU GEORGESCU, oferim câteva gânduri și amintiri ale unor dascăli ai acestuia, care rămân impresionante cuvinte de dragoste și apreciere:

Marin ANGHEL (alias Marin MARI NESCU) – fost profesor la Liceul Militar – îi dăruiește volumul său de poezii, intitulat „Păsări în lumină”, „Cu toată dragostea, dragului nostru Titu, din partea fostului său dascăl de filosofie” (subl. n.). Semnează: Marin MARINESCU (și cu pseudonimul Marin ANGHEL).

Prof. univ. dr. Dumitru ALMAȘ – istoric și scriitor, profesor al lui Titu Georgescu la Facultatea de Istorie (care, din respect pentru magistrul său, pregătind apariția „Magazinului istoric”, l-a propus director al revistei, întrucât Dumitru Almaș – spune istoricul nostru – „nu concepea studiul istoriei drept ceva arid, având verbul, nervul literaturii, ca autor de romane istorice”) îi dăruiește acestuia cartea „Eroi au fost, eroi sunt încă. Evocări și portrete istorice” (București, Edit. Politică, 1968): „cu toată dragostea de la fostul profesor și actualul coleg” (5 febr. 1969) (p. 503).

Prof. univ. Dumitru BERCIU – istoric, arheolog, profesor al studentului Titu Georgescu, care a nutrit pentru discipolul său sentimente de apreciere și mândrie; drept răsplătă, Titu Georgescu și-a manifestat recunoștința față de dascălul său, sprijinindu-l în cercetările arheologice, vizitându-l pe șantierul de la Buridava – Ocnița (Vâlcea) unde magistrul conducea practica științifică a studenților. Cei doi au colaborat în contextul unor sesiuni și simpozioane desfășurate în țară și străinătate. Prof. Dumitru Berciu dăruiește cartea „Zorile istoriei la Carpați și Dunăre” (București: Editura Științifică, 1966), „Tov. Prof. Titu Georgescu – eminentul meu fost student, apoi coleg – în semn de afecțiune și prețuire”.

De asemenea, Dumitru BERCIU îi

oferă cartea Colecția de antichități «Gh. Georgescu» Corabia. „Cercetări și săpături arheologice” (Caracal: „Unirea” – Tipografie și legătorie de cărți, 1937), cu mențiunea: „Domnului Titu Georgescu, Profesor, București. Cu deosebită stimă și prețuire pentru dragostea ce purtați locului natal” (Corabia, 25 noiembrie 1997).

Victor C. BRÎNDUȘ, profesor al lui Titu Georgescu la Liceul Militar, în calitate sa de președinte de onoare al Casei de Cultură a Sindicatelor Târgoviște, scrie cartea „Pagini din activitatea corală târgovișteană” (1974), pe care o dăruiește sub formă de „Omagiul ilustrului cărturar, profesor dr. docent Titu Georgescu, Prorectorul Universității București, din partea bătrânului său dascăl care se mândrește și întinerește la gândul de a-l fi avut elev” (8 iunie 1979) (dedicație luată de pe cartea existentă la Biblioteca Județeană).

Fostul elev și student Titu GEORGESCU este alintat de dascălii săi, care i se adresează cu „dragului nostru Titu”, „eminentului meu fost student”, declarându-i „deosebită stimă și prețuire”, „toată dragostea” lor. Profesorii sunt mândri de fostul lor discipol și simt că „întinerec la gândul de a-l fi avut elev”.

Concluzii: Din conținutul autografelor foștilor studenți și doctoranzi, precum și ale foștilor săi dascăli înscrise pe cărțile dăruite Profesorului univ. dr. doc. TITU GEORGESCU (majoritatea – mărturisiri, confesiuni și, evident, omagii convertite în declarații de dragoste „nețărmită” pentru „cel mai iubit profesor”, „cel mai stimat dintre părinții spirituali”, „mentor spiritual”, „fântână de gând și faptă”, „ilustru cărturar” etc., dragoste descoperită în „cele mai alese sentimente” și mulțumiri „alese și constante”, în recunoștința „vie”, „statornică” și „deosebită considerație”, „căldură sufletească” etc.), desprindem portretul Profesorului, reieșit din dedicațiile personalităților (nominalizate aleatoriu) – discipoli și magistri –, care au depus mărturie pe cărțile de autor ale lor (prezentate mai sus) despre Profesor, dascăl cu o pregătire de specialitate „de excepție”, „model științific și omenesc”, istoric „eminent”, de „largă amplitudine”, de „înaltă școală”, „deschizător de drumuri noi în istoriografia românească” din ultima parte a veacului al XX-lea și model demn de urmat pentru începutul secolului al XXI-lea, fiind inspirație și imbold pentru discipolii săi, pentru generațiile următoare, receptiv față de prioritățile vremii, diriguitor magistral al studenților și doctoranzilor săi pe calea științei și cercetării în general, a istoriei în special, prin descifrarea și inocularea celor mai profunde taine ale științei istorice și ale vieții.

Discipolii săi îl declară „eminent om de știință”, „ctitor de autentică școală istoriografică”, „minunatul dascăl și om”, „desăvârșit intelectual”. Aceștia pun în lumină generozitatea dascălului lor, rolul acestuia în devenirea lor intelectuală, spirituală și profesională. Nici ulterior, profesorul nu și-a uitat foștii studenți pe care i-a ajutat în diferite împrejurări

(de aceea, rămâne pentru ei „o amintire încă vie”, generatoare de „emoție, prețuire și admirație”). Cu toții apreciază opera orală și scrisă a Profesorului, elogiază pe „scriitorul de istorie național-patriotică”, sentimente însușite și de ei; scot în evidență „căldura sufletească și pasiunea” pusă în muncă sa și în relațiile cu cei îndrumați și cu semenii.

Nu lipsesc urările de sănătate, de prosperitate și fericire adresate Profesorului, dar, în egală măsură, și Doamnei sale – Elena (Ileana) Georgescu și „tuturor membrilor familiei” cu diverse prilejuri (sărbători creștinești, aniversări, cu prilejul Mărtișorului - Întâi Martie și Zilei Femeii - 8 Martie, la înnoirea anilor calendaristici etc.).

Prin „depozițiile” celor câtorva discipoli și magistri ai săi, personalitatea Profesorului universitar doctor docent Titu Georgescu, apreciat și prețuit de toți cei care l-au cunoscut, trăiește și postum.

MARIUS MĂRĂCINESCU

Să fii darnic!

Somnul greierilor, iarna,
e un vis amăgitor
și doar Moș Crăciun, cu daruri,
intră în căsuța lor.

Ei îi cântă din vioară...
Doamne, cât e de frumos!
Stau cuminți la gura sobei
să-i colinde lui Hristos.

Sunt treizeci și trei greieri
și toți au primit la fel:
nouă boabe de secară
și câte un colăcel.

Din belșugul strâns în casă
dăruiesc, la rândul lor,
o pătrime, unei vrăbii
rănite la un picior.

Cât le-a mulțumit sărmana...
„Altminteri, aș fi murit!”
Știe cineva să-i spună
câte boabe a primit?

Nu uitați! Toți colăceii
i-a dat unui motănel
care s-a pierdut de mama
când era mai mititel.

Vedeți voi ce mult înseamnă
să fii darnic, să fii bun?
În oricare dintre oameni
stă ascuns un Moș Crăciun...

Nu uitați! Toți colăceii
i-a dat unui motănel
care s-a pierdut de mama
când era mai mititel.

Vedeți voi ce mult înseamnă
să fii darnic, să fii bun?
În oricare dintre oameni
stă ascuns un Moș Crăciun...

ROMÂNII ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE DE-A LUNGUL TIMPULUI

Pr. dr. Constantin MĂNESCU

Acesta este titlul Conferinței Științifice Naționale care a avut loc în ziua de vineri, 29 noiembrie 2024, cu prilejul împlinirii a 106 ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918. Conferința s-a desfășurat în Sala „Regele Ferdinand” a Primăriei Municipiului Arad și a fost organizată de Instituția Prefectului Arad, Consiliul Județean Arad, Primăria Municipiului Arad, Arhiepiscopia Aradului, Asociația „ASTRA arădeană-1863”, Centrul Municipal de Cultură Arad, Centrul Cultural Județean Arad, Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad, Complexul Muzeal Arad, Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad, Asociația „Ștefan Cicio-Pop” Arad și Societatea de Științe Istorice din România – filiala Arad.

Județul Arad este o unitate administrativ-teritorială din componența României și este situat în vestul României, cuprinzând teritorii din Crișana și Banat și întinzându-se de o parte și de alta a Mureșului și a Crișului Alb. A fost înființat ca unitate administrativ-teritorială prin Legea nr. 2 din 16.02.1968 pentru organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, publicată în *Buletinul Oficial* nr. 17 din 17.02.1968. Județul Arad are în componența sa 10 orașe și 68 de comune cu 273 de sate. Cele zece orașe, ordonate după numărul de locuitori, sunt următoarele: Arad, cu rang de municipiu, care este reședința județului și îi dă numele; Pecica, Sântana, Lipova, Ineu, Chișineu-Criș, Nădlac, Curtici, Pâncota și Sebeș. Stema județului Arad se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, scarlat. În partea superioară, în cartierul din stânga, pe câmp roșu, se află o cruce de argint cu brațele treflate, înconjurată de două ramuri de stejar cu frunze verzi și ghinde de aur. În partea superioară, în cartierul din dreapta, pe câmp albastru, se află o cetate de argint cu trei turnuri, cu acoperiș conic, având o poartă deschisă. În partea inferioară, în cartierul din stânga, pe câmp auriu, se află două benzi undate, de culoare albastră. În partea inferioară, în cartierul din dreapta, pe câmp roșu, se află un ciocan de strugure cu boabele de aur și o frunză de viță-de-vie de argint. Aceste elemente componente ale stemei au următoarele semnificații: Cetatea evocă rolul pe care l-au avut fortificațiile în luptele de apărare. Crucea treflată amintește de edificiile religioase existente de-a lungul secolelor pe aceste meleaguri, evidențiind credința străbună și contribuția ei la lupta pentru unitate națională. Ciocanul de strugure împreună cu frunza de viță-de-vie semnifică podgoria Aradului, iar fasciile undate simbolizează râurile care străbat teritoriul județului.

Situat la poarta de vest a României, orașul Arad, numit de Nicolae Iorga „Mica Viena”, de istoricii români „A Treia Romă”, iar istoricii maghiari „Golgota Maghiară”, se întinde spectaculos, cu parcuri largi și clădiri monumentale, pe cursul râului Mureș. Spectaculosul Pod Traian din inima orașului a fost odinioară granița între provincii, țări și imperii, locul unde s-au îmbinat Imperiul Otoman cu Imperiul Habsburgic, Principatul Transilvaniei cu Ungaria și Banatul. Un document din 1177 (o donație a regelui Bela al III-lea către Capitulul Aradului, donație reînnoită de regele Emeric în 1202), menționează pe raza actuală a Municipiului Arad patru sate: Segh, Myloua, Chemperlaka și Abad, care aparțineau Capitulului din Orod, fiind învecinate cu posesiunile bisericii de la Hodoș. În apropiere se afla portul Mureșului, numit Esteuerd, și eșeria Geled. Spre sfârșitul secolului al XII-lea, Aradul era și un port însemnat pentru plutele care transportau sarea dinspre salinele Transilvaniei. Orașul Arad este menționat în *Cronica Pictată de la Viena* (1331). În anul 1131 regina Elena a convocat Dieta la Arad pentru a judeca și condamna la moarte pe cei vinovați de orbirea soțului ei, regele Béla al II-lea (1131-1141). Din relatarea *Cronicii Pictate de la Viena* rezultă că majoritatea nobililor vinovați au fost prezenți la Dieta din Arad, deoarece mulțimea înfuriată a ucis cu cruzime pe 68 dintre ei; pe urmașii lor, bărbați și femei,

i-au înregistrat ca vinovați de trădare față de rege, iar toate posesiunile lor s-au împărțit bisericilor catodrale. Românii din aceste părți de vest ale țării au avut foarte mult de suferit de-a lungul istoriei, atât din partea turcilor, care au ocupat Aradul între 1551-1687, cât și din partea trupelor habsburgice, care l-au eliberat în 1687. În acel moment prințul Eugeniu de Savoia a elaborat primele planuri de refacere a fortificațiilor orașului. Pentru două decenii, granița dintre Imperiul Otoman și Imperiul Habsburgic se stabilește pe Mureș (până la 1718). Un moment dureros a avut loc la 30 august 1940, când prin Dictatul de la Viena se răpeau din teritoriul României 43.492 de km. pătrați cu o populație de 2,6 milioane de locuitori. Acest teritoriu din nord-vestul Transilvaniei va fi cedat Ungariei. Întreaga țară va fi cuprinsă de uriașe manifestații de protest. În Arad Poliția municipiului surprinde indignarea și nemulțumirea populației, fără deosebire de clasa socială sau culoare politică, față de arbitrajul incorect de la Viena, așa cum arată un document adresat Prefecturii. La 1 septembrie 1940, în sala festivă a Academiei Teologice din Arad a fost adoptată o moțiune prin care se sublinia nedreptatea actului de la 30 august și se afirma că românii vor lupta pentru refacerea unității naționale. Această moțiune era semnată de o serie de personalități ale orașului, printre care menționăm pe Andrei Magieru, episcop de Arad, și dr. I. Ionescu, prefectul județului. Ulterior au avut loc în județul Arad acțiuni de găzduire a refugiaților veniți din teritoriile cedate Ungariei, aceștia fiind bine primiți de arădeni și de autoritățile locale. La data de 12 octombrie 1940 s-a constituit Asociația Românilor Expulzați din Ardeal, cu sediul la Palatul Cultural din Arad, avându-l ca președinte de onoare pe memorandistul Aurel Bilțiu.

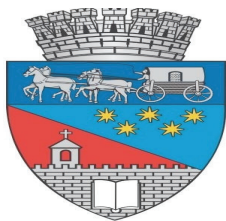
Trecutul istoric zbuciumat al meleagurilor arădene ne obligă din punct de vedere moral să ne aplecăm asupra lui, să evocăm faptele mărețe ale înaintașilor, care au apărat uneori cu prețul vieții lor elementele identitare ale neamului românesc: limba, cultura, tradițiile, obiceiurile, portul. Să nu uităm că în beciurile cetății Aradului au fost închiși și schingiuiți numeroși țărani iobagi care au participat la răscoală din 1784-1785 condusă de Horea, Cloșca și Crișan. Să nu uităm, de asemenea, că în timpul revoluției din 1848-1849 cetatea Aradului a fost bombardată de artileria austriacă, iar după înfrângerea revoluției au fost închiși în beciurile cetății numeroși revoluționari maghiari și români, printre cei închiși fiind și revoluționarul bănățean Eftimie Murgu. Timp de 135 de ani, până în luna noiembrie 1918, cetatea Vauban a Aradului a fost una din cele mai mari închisori militare ale Imperiului Habsburgic. Trebuie să amintim și faptul că pe meleagurile arădene, în comuna Mocirla, se naștea la 12 noiembrie 1862 marele om politic Vasile Goldiș, ca fiu al preotului Isaia Goldiș și al Floarei, fiică a preotului Ioan Cornea din Răpsig, un român adevărat, care a redactat și a citit la Marea Adunare din 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, „Hotărârea” de unire a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Vasile Goldiș, membru al Academiei Române și președinte al „Astreii”, și-a trăit ultimii ani din viață la Arad, unde și-a dat obștescul sfârșit la 10 februarie 1934, după o viață închinată marelui ideal de făurire a României Mari. I s-au organizat funeralii naționale și în ziua înmormântării s-a instituit doliu național. A fost înmormântat în cimitirul „Eternitatea” din Arad.

Tocmai legătura cu acest trecut s-a realizat, prin conferințe, dezbateri și lansări de cărți, în ziua de 29 noiembrie 2024, la care au participat personalități ale lumii culturale din județul Arad și din întreaga țară. Lucrările s-au desfășurat în clădirea Primăriei Municipiului Arad, construită între anii 1872-1875, fiind una dintre operele semnificative ale arhitecturii eclectice din întregul județ Arad. Clădirea este o bijuterie arhitectonică, în care se îmbină tradiția cu modernitatea. Fațadele regulate sunt ritmate și decorate de elemente clasiciste, iar rezalitul central al fațadei principale are bogate referințe neo-renascentiste.

Lucrările simpozionului au fost deschise de În-

alt Prea Sfințitul Dr. Timotei Sevcicu, arhiepiscop al Aradului, născut la 4 iunie 1936. Acesta a împlinit pe data de 2 decembrie patruzeci de ani de arhipăstorie la Arad (1984-2024), după ce îndeplinise, timp de opt ani, funcția de vicar administrativ al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului. În timpul păstoririi sale a fost înălțată în Arad o nouă catedrală ortodoxă, cu hramurile „Sfânta Treime” și „Sfântul Nicolae”, care a fost târnosită de Prea Fericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la data de 6 decembrie 2008. Aceasta este prima catedrală episcopală începută, finalizată și târnosită în România după căderea comunismului. În alocuțiunea sa, Înalt Prea Sfințitul, Timotei a apreciat ca interesantă tematica simpozionului, arătând că termenul tradiție este întâlnit și în Ortodoxie, ca izvor al descoperirii voiei și cuvântului lui Dumnezeu, alături de Sfânta Scriptură. Noi trebuie să menținem tot ce am primit de la părinții noștri, chiar dacă pe parcursul istoriei ne-am modernizat. Biserica Ortodoxă are o mare responsabilitate în societatea contemporană, și anume de a păstra întregi și nestirbite învățăturile Mântuitorului, canoanele și cultul divin, iar istoricii au datoria ca prin studiile și cercetările lor să scoată la lumină adevărul istoric și valorile culturale ale neamului nostru, care constituie un reper important într-o lume în care lucrurile tind să iasă de sub control. Pe de altă parte, Arhiepiscopul Timotei a afirmat că trebuie să fim pe linia ecumenismului, să fim în raporturi bune și cu credincioșii care aparțin altor culte sau confesii creștine. Înalt Prea Sfinția Sa a fost încredințat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române să meargă la diferite întruniri ecumenice de peste hotare, în numeroase rânduri. Astfel, în decursul timpului Î.P.S. Sa a participat la conferințe teologice interconfesionale și inter creștine ținute în Elveția, Franța, Germania, Suedia, Finlanda și S.U.A. Cu prilejul împlinirii a două decenii de activitate ierarhică la Arad, în ziua de 23 noiembrie 2004, în cadru festiv, i-a fost decernat titlul de Cetățean de onoare al orașului Arad.

Au mai rostit alocuțiuni în plen: Dr. Coralia Cotoraci, Rector al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, Dr. Sorin Bulboacă, Manager al Complexului Muzeal Arad, Prof. Univ. Dr. Dumitru Tomoni, Vicepreședinte al Societății de Științe Istorice din România, Dr. Laurențiu Ștefan Szemkovics, de la Arhivele Naționale Istorice Centrale din București și Conf. Univ. Dr. Ioan David, de la Biblioteca Academiei Române, Filiala Timișoara. Au avut loc apoi lansări și prezentări de carte: Dumitru Tomoni, *Cetatea medievală a Făgetului* (secolele XVI-XVII). Album monografic, Editura Eurostampa, Timișoara, 2024; Marius-Ioan Grec, *Stelian-Ioan Boia, Laura-Rebeca Stiegelbauer, Avram Iancu și Vasile Goldiș. Interferențe culturale, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2024; Sever Bocu, Drumuri și Răscruci. Discursuri*, Editura David Press Print, Timișoara, 2024 și revista de cultură *Ateneu arădean*, anul V, nr. 7, Arad, 2024. Lucrările Conferinței Științifice Naționale au fost împărțite în cinci secțiuni: Istorie. Personalități. Mentalități; Istorie. Societate. Progres; Patrimoniul cultural; Tradiție și perspective moderne; Identitate și cultură. Au susținut lucrări cincizeci de conferențieri (profesori universitari, muzeografi, profesori de liceu, ingineri, preoți) din județele Arad, Timiș, Vâlcea și din București, care au prezentat diverse teme cu aspecte identitare ale istoriei poporului român, diverse personalități care au contribuit la realizarea României moderne, repere monografice ale unor localități din județul Arad sau istoria românilor din afara granițelor țării noastre. Toate aceste conferințe au avut rolul de a educa generațiile contemporane pentru a nu repeta trecutul, pentru că, așa cum spunea marele nostru istoric Nicolae Iorga, „Un popor care nu-și cunoaște trecutul, este condamnat să –l repete”. Fiecare dintre noi trebuie să ne facem datoria acolo unde suntem, pentru a apăra valorile neamului nostru, pentru a cunoaște istoria și personalitățile noastre care au luptat pentru a avea noi o viață mai bună și mai frumoasă.

RÂMNICU VÂLCEA

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI

Râmnicu Vâlcea, General Praporgescu 14, 240182, Jud. Vâlcea
tel: +40-250-731016 fax: +40-250-731843 primaria@primariavl.ro

www.primariavl.ro

CERTIFICARI MRC-OCS

SR EN ISO 9001:2015 410/C

SR EN ISO 14001:2015 223/M

SR OHSAS 18001:2008 190/HS

SR ISO/CEI 27001:2013 019/SI

150 DE INSULE ECOLOGICE VOR FI MONTATE ÎN RÂMNICU VÂLCEA

A început montarea celor 150 de insule ecologice ce vor schimba din temelii sistemul de colectare a deșeurilor în Râmnic, dar până la punerea în funcțiune a întregului sistem cetățenii sunt rugați să folosească vechile containere de gunoi disponibile

Unul dintre cele mai importante proiecte destinate îmbunătățirii colectării separate a deșeurilor a început să fie implementat în Râmnic: cu o finanțare de aproape 2,5 milioane de euro în cadrul PNRR, în municipiu se vor amplasa 150 de insule ecologice supraterrane în toate cartierele de blocuri ale orașului, sisteme ce vor funcționa pe bază de cartele digitale de acces, cu containere separate pentru hârtie și carton, plastic și metal, deșeuri de sticlă, biodegradabile și reziduale, protejate anti-vandalism și împotriva accesului neautorizat. Într-o primă fază, s-au amplasat 15 de astfel de echipamente care deocamdată nu sunt funcționale în

absența sistemului informatic de gestionare, acest lucru fiind anunțat vizibil prin autocolante de avertizare („Atenție / Momentan a nu se utiliza”) – tocmai de aceea, Primăria Municipiului a amplasat în imediata lor apropiere suficiente containere de tip vechi pentru colectarea fără sincope a deșeurilor. Cu toate acestea, în unele zone unde au fost amplasate noile insule ecologice – cu precădere în zona Kaufland Ostroveni - s-a constatat o lipsă deranjantă de bun-simț concretizată prin faptul că unii cetățeni au ignorat containerele de tip vechi disponibile și au aruncat gunoii în jurul noilor echipamente încă neoperaționalizate. Primăria Municipiului face apel la locuitorii orașului să facă dovada unui simț civic normal oricărui om civilizată și să depoziteze deșeurile în containerele speciale care îi sunt puse la dispoziție – în caz contrar, amenda pentru nerespectarea acestei reglementări este de la 2.000 la 2.500 lei, iar Poliția Locală va acorda o atenție distinctă respectării acestor norme de bună conviețuire.

BIROUL DE PRESĂ

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI, SĂRBĂTORITĂ LA SLATINA

Ana VASILE

Duminică 1 Decembrie 2024, începând cu ora 10,00 mulți cetățeni din județul Olt (cei mai mulți din municipiul Slatina), au venit la statuia lui Alexandru Ioan Cuza, pentru a participa la frumoasa festivitate!

În mod legic și logic, au participat reprezentanții Instituțiilor Statului, cei ai partidelor politice, precum și cei ai organizațiilor de cultură.

Conform tradiției, fanfara „Lyra Band” (dirijor, col. prof. Ilie Hău), a intonat marșul militar pentru parada militară, iar subunitățile militare, au prezentat onorul!

Un sobor de preoți de la Episcopia Oltului și Romaniților, a săvârșit serviciul religios. Au vorbit: Ștefan Nicolae-prefectul județului Olt și Mario-Lucian Demezzo-primarul municipiului Slatina. Delegațiile partidelor politice, ale Instituțiilor Statului, organizații de cultură, au depus câte o coroană cu flori în cinstea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, în cinstea României din totdeauna!

Filiarele UZPR-Olt și LSR-Olt au depus o coroană cu flori prin următoare delegație: Ana Vasile, Cecilia-Tatiana Simionescu, Maricela-Paraschiva Buicescu, Ion Saimac, Grigore Călin și Paulian Buicescu. Au mai participat: Elena Călin și Nicolae Ciorei.

ÎNFRĂȚIȚI PRIN CUVÂNT, UNIȚI PRIN CULTURĂ

Luci TRUȘCĂ

Eveniment la care au participat invitați de seamă, reprezentanți ai instituțiilor culturale vâlcene, jurnaliști, scriitori, artiști plastici, profesori, tinere talente etc.

Binecuvântarea și colindele au venit din partea preoților profesori de la Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae” și Corala „Benedictus” a Seminarului.

Liga Scriitorilor Vâlcea, a organizat acest eveniment de suflet pentru a le mulțumi tuturor celor care i-au fost alături și au sprijinit filiala „Valeriu Anania” în desfășurarea activităților literare, culturale, artistice și sociale.

Mulțumirile au fost simbolice, prin acordarea unor diplome în semn de apreciere pentru cultivarea și promovarea valorilor culturale și umane, pentru contribuția deosebită la valorificarea patrimoniului cultural și păstrarea identității neamului românesc. La evenimentul coordonat de către doamnele: Marinela Belu Capșa, Luci Trușcă și Zenovia Zamfir au participat: Domnul Remus Grigorescu- vicepreședinte Consil-

iul Județean Vâlcea, doamna Alina Mihaela Nicola- director Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea, părintele Constantin Olariu- Arhiepiscopia Râmnicului, domnul Costin Octavian- manager Teatrul „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea, doamna Anca Oltean- manager Teatrul „Ariel” Râmnicu Vâlcea, domnul Alin Pavelescu- director Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcene, doamna Paula Pavelescu- director Școala Populară de Artă și Meserii Râmnicu Vâlcea, doamna Violeta Negrea- director Liceul Tehnologic de Turism Călimănești, împreună cu doamna profesoară Mirela Olariu, doamna Elena Buduleci- director Casa de Cultură „Florin Zamfirescu” Călimănești, împreună cu doamnele Georgeta Tănăsoaica, Mirela Ohîi și Fenia Driva- președinte Forumul Cultural Filiala Călimănești, domnul Nicolaie Cismaru- președinte Societatea Culturală „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea, împreună cu vicepreședintele- Violeta Scrociob, domnul Dan Moroianu- reprezentantul Muzeului Județean „Aurelian Sacerdoțeanu” Vâlcea, doamna Olga Istocescu- vicepreședinte Liga Femeilor Creștin Ortodoxe Vâlcea, domniile Petre Cichirdan, Mihai Sporiș Gheorghe Jianu, și doamna Daniela Ștefănescu de la Uniunea Jurnaliștilor Profesioniști din România, doamna Anca Popescu- redactor la VTV Vâlcea, doamna Ana Maria Cîrstea- Radio România Actualități, domnul Mihai Călugărițoiu- Forumul Cultural Vâlcea, doamna Mioara Raica- interpret de muzică populară și profesor la Școala Populară de Arte, Preotul Constantin Mănescu – scriitor, fost președinte al filialei LSR Vâlcea, Alexandru Ilinca, oameni de cultură, scriitori, reprezentanți ai bibliotecii județene, elevi și cadre didactice din municipiu și din județ, scriitorii filialei „Valeriu Anania”, alți invitați.

Întâlnirea culturală, organizată de Liga Scriitorilor „Valeriu Anania” Vâlcea a fost un prilej de bucurie și comuniune întru cuvânt și dăruire pe Altarul Culturii.

Ne-au încântat cu un frumos program artistic cantautorul Dan State, elevele Liceului de Arte „Victor Giuleanu” Râmnicu Vâlcea- Daria Ștefan, Lorena Idu, Roberta Lascu și Medeea Ștefania Dirinea – Colegiul „Mircea cel Bătrân” Vâlcea.

ISTORIA MUZICII ROMÂNEȘTI - COMPOZITORI - DECEMBRIE

WILHELM GEORG BERGEN (4.12.1929, Rupea - 8.03.1993, București)

Compozitor, violonist și dirijor român, membru corespondent al Academiei Române a urmat cursurile Conservatorului din București (1948-1952), unde a avut ca profesori pe Alexandru Rădulescu (violă), Zeno Vancea (istoria muzicii), Ion Certej (teorie și solfegiu). A activat ca violonist la Filarmonica „George Enescu” din București și în cvartetul de coarde al Uniunii Compozitorilor, unde a fost și secretar în perioada 1968-1989. A fost distins cu premii la concursuri în țară și străinătate: Premiul Prințul Ryanair al III-lea de Monaco (Monte Carlo, 1964); Premiul I al concursului internațional Regina Elisabeta de la Bruxelles (1966). Creația muzicală (selectiv): muzică de teatru - Infigenia în Aulida (1964); muzică simfonică - Din sute de catarge (1973); Anul 1848 (1977); Ștefan Furtună (1959); Faust (1981); lieduri - La vânatoare (1958), Pescarul pe larg (1963), Trei cântece de seară (1977).

GHEORGHE DUMITRESCU (15.12.1914, Oteșani, Vâlcea - 20.02.1996, București)

Compozitor român, a urmat școala la Seminarul Teologic din Râmnicu Vâlcea (1926-1934) și apoi Conservatorul din București (1934-1941), unde i-a avut ca profesori pe Mihail Jora (armonie), Dimitrie Cuclin (compoziție), Constantin Brăiloiu (istoria muzicii), Ionel Perlea (dirijat). A activat ca violonist în orchestră și apoi compozitor și dirijor la Teatrul Național din București (1940-1946). În perioada 1947-1957 a fost compozitor și consilier artistic al Ansamblului Doina al Armatei și apoi profesor de armonie la Conservatorul

din București (1951-1979). Creația muzicală (selectiv): muzică de teatru - Hamlet (1941), Ion Vodă cel Cumplit (1953); balet - Miorița (1947), Lucefărul (1979); muzică de operă - Decebal (1957), Meșterul Manole (1970), Vlad Tepeș (1974), Marea iubire (1982); opere - Târșița și Roșiorul (1949); muzică de film - Aproape de Soare (1961), Tudor (1963); muzica simfonică - Suita nr. 1 Pitorească (1942), Suita nr. 4 Câmpenească (1965) și Simfonia nr. 2 Republica (1962), Simfonia nr. 11 a Durerii și a speranței (1993).

ALEXANDRU ADOLF FLECHTENMACHER (23.12.1823, Iași - 28.01.1898, București)

Compozitor, violonist și dirijor român, autorul muzicii pentru Hora Unirii, a studiat vioara la Iași cu Paul Hette și I. Leitner la Viena, cu Iosif Bohm și Iosif Mayseder, apoi la Paris (1847-1848). A lucrat ca profesor de pian, vioară și violoncel la Așezământul Coral din București, profesor de armonie și vioară la Școala Vocală și Instrumentală din București (1863-1864), profesor de vioară și director al Conservatorului din București (1864-1895). Creația muzicală (selectiv): operetă - Baba Hârca (1848), Doi țărani și doi cărlani (vodevil, 1848), Scara măței (vodevil, 1850), Banii, gloria și amorul (vodevil, 1961), Răzvan și Vidra (1867), Fata de la Cozia (operă, 1870).

GHEORGHE DIMA (28.12.1847, Brașov - 4.06.1925, Cluj)

Compozitor și dirijor român, membru de onoare Academiei Române (1919), a urmat cursurile Liceului Real din Viena și apoi Institutul Politehnic din Karlsruhe.

Fiind interesat de muzică, a luat lecții de canto cu profesorul Heinrich Giehna, la Viena cu Otto Uffmann și apoi la Graz cu Ferdinand Thierot. A lucrat ca profesor de muzică la Școlile Centrale Române Greco-Ortodoxe din Brașov, director și dirijor al Școlii de Gimnastică și Cântări din Brașov (1875-1879, 1899-1914), director al Conservatorului din Cluj. Creația muzicală (selectiv): cântece pentru voce și pian - De ce nu vii, Peste vârfuri, Somnoroase păsărele; coruri - Hai în horă, Primăvara, Ziua ninge; cantate - Muma lui Ștefan cel Mare.

ION VIDU (29.12.1863, Mănerău, Arad - 7.02.1931, Lugoj)

Compozitor și dirijor român, a urmat Conservatorul din Arad și Conservatorul din Caransebeș, apoi cursurile de armonie și dirijat la Iași, unde l-a avut ca profesor pe compozitorul Gavril Muzicescu. A lucrat ca profesor de muzică la Arad și la Lugoj la Școala Profesională, apoi la Liceul „Coriolan Brediceanu” (1919-1928). Și-a încheiat cariera didactică lucrând ca inspector general de muzică pentru școlile normale din țară. Creația muzicală este reprezentată de muzică de teatru, vocal simfonică de pian, dar mai ales de lucrările sale corale: Din șezătoare, Ana Lugojana, Peste deal, Negruța, Moartea lui Mihai Eroul, Ștefan și Dunărea. La loc de cinste se află muzica corală religioasă pentru trei voci egale, pentru corp bărbătesc, pentru cor mixt din care fac parte imnuri și colinde, cântări funebre, liturghii, tropare și axioane.

(sursa: wikipedia)

Emil MANZUR

„PASĂREA DIN ZID” (Urmare din pag. 2)

Mi se strângea inima aflând toate aceste năpaste. Dar noi, cât de cât, ajunsesem la mal, terminasem o facultate, eram deja salariați. Într-o țară unde inginerul avea un salariu de 2 ori mai mic decât un ofițer pe puncte. La un buget ca vai de lume, însă din care Armata populară, apărătoarea cuceririlor etc., înghițea nu mai puțin de 21% anual. Să-l fi moștenit într-asta surioara lui S. pe tatăl lor, care tot de un infarct murise?

Suntem la începutul anilor șaizeci, au trecut 15 ani de la sfârșitul blestematului război, însă economia noastră încă nu face față nevoilor elementare ale oamenilor. Las de-o parte propaganda triumfalistă. Acum se știe că pe-atunci totul mergea spre marea țară prietenă din Răsărit, care făcuse o politică de stat din a estorca țările europene ce-i căzuseră sub ocupație. Căci din exorbitantele datorii de război, mereu reactualizate cu inflația, pe care tot ei o produsese! bietii de noi nu reușeam să achitam decât dobânzile, cărând dincolo de Prut, cu top-tanul, tot ce producea sireaca țară... Poate că nici nu-l va fi interesat atât de mult pe Stalin socialismul din țările ocupate, însă înțelesese că este cea mai sigură metodă de a menține controlul economic asupra acestei părți din Europa. Rușii, la ei acasă, prin firea lor contemplativă și dezinteresată de muncă, de organizarea eficientă a producției, preocupați să-și găsească locuri privilegiate în celelalte republici, luate și ele cu japca, bucuroși să-i treacă sub tăcere pe cei, nu puțini, care căzuseră în laba KGB și își blestemau zilele la Polul Nord, ori în nisipurile Amudariei, e de înțeles că nu aveau defel chef de muncă. Se ocupau de coruri, de propagandă la nivel local. Convenindu-le de minune să li se repete, de la Kremlin, de la sovietul sătesc, de la difuzor, fără încetare, că sunt țara cea mai avansată, că sunt națiunea cea mai prosperă, fericită etc. Iar demâncarea le venea până la urmă, de la colhoz, dar de fapt n-ar fi știut să spună de unde venea realmente. Să fi simțit o anumită vină insidioasă, persistentă că mănâncă pe nemuncite, mă foarte îndoiesc. Misterul rus, nu?

Amicul S. s-a mutat la casa miresei, cum se spune. Eu, deja în relație cu viitoarea soție. Însă: ezitant. Nu voi spune aici decât că era prima fată, de fapt femeie, și cu un copil la cămin - a ținut să aflu asta încă din prima seară -, cu care nu am avut probleme de comunicare. Cum am lăsat să se înțeleagă, eram încă, după absolvire, un tânăr neînstare să comunice nici cu kolegele de

an. Terorizat că n-am să fac față discuției, mai întâi; că n-am să găsec o replică inteligentă; iar să tac, în expectativă, mi se părea de ordinul catastrofei. Or, cu această femeie am discutat din prima clipă. Temele pe care le aducea în discuție erau extrem de incitante: literatura, arta, dar și gravitația, eterul, structura intimă a materiei. Când venea vorba de cărți, reproducea pasaje întregi, din memorie. Idem replici din filme, din Hamlet, din Lilly, din.... Am descris în Himera literaturii prima noastră întâlnire, în holul unui cămin studentesc, o întâlnire care mie parcă mi-a deschis băierile spiritului. Surprins într-o discuție de specialitate cu un mathematician, destul de repede și-a mutat atenția asupra-mi. Mă alesese, aș spune acum; și imediat a preluat inițiativa. Chiar în acea seară această studentă dezinhbată mi-a fixat o întâlnire. Nu insist.

Avusesem o primă campanie în Moldova cu doi colegi care în toamnă s-au căsătorit. La începutul următoarei campanii el a trebuit să rămână în București, lovit de un ulcer drastic. Am lucrat vreo lună, poate mai mult cu soția lui, mergeam pe traseu, singuri în pustietatea Subcarpaților, discutam ca buni camarazi, despre cărți, în primul rând, căci nu apăreau multe cărți bune și pe acelea le citeam toți, așa că aveam oricând un subiect la îndemână. Și de aici, cu colega, treceam la alte probleme, despre ale vieții, despre cei de la serviciu. Despre colegul mai în vârstă F., om căsătorit și cu copil dar care la serviciu era încurcat cu o mai tânără colegă, care i se devotase, și accepta situația, deja de vreo 8-10 ani, ea nemăritată în continuare, spre disperarea părinților... Însă niciodată nu a existat din partea vreunuia dintre noi trei - vorbesc de mine și de cei doi colegi-soți, vreun gând anapoda, vreo suspiciune. M-a vizitat pentru câteva zile și cea care avea să-mi devină prima soție. Iar în toamna lui 1963, pe teren fiind, singur prin pustietăți, m-am hotărât să o cer în căsătorie. A fost ca o revelație, ca o rupere de zăgazuri. Trăiam, prin dumbăvile potopite de frunza ruginie a toamnei, o exaltare existențială. Îmi e deosebit de viu în minte contextul emotiv. Și mă frisona un cântec african: Aian-saian! Cu ritmul lui de marș, de neoprit. N-am mai așteptat autobuzul cu care ar fi fost să mă întorc de pe traseu. Am luat-o pe jos, cale de zece kilometri, pe drumeaguri, la deal și la vale, mereu singur, neîntâlnind pe nimeni care să mă scoată din tranșă; cu acel ritm vibrând în tot corpul. Nu am mai revenit asupra deciziei. La întorsul din campanie am abandonat-o pe doamna Boboc unor noi experimente cu chiriași de-o iarnă... Și m-am mutat în subsolul de la Șosea...

MARIAN ILIE

INTERVIU MEMORABIL CU UN CANDIDAT ÎNCĂPĂȚANAT AL UNUI JURNALIST DESCĂPĂȚANAT

Iată-l dar pe Tatulici manevrat de licurici pe cale de a se stinge jucându-l ca pe o minge - na-ți-o ție, dă-mi-o mie-vai de biata Românie!

Celălalt, Călin Georgescu zice să votez cu ramura suvernistă ce-a luat startul pe pistă și țintește-n a sa goană România suverană....

Sper să n-avem ghinion să-l vedem pe Simion stăruind în abandon topăind ca la șotron ca și când ar fi spion al lui Joe ot Washington

Și să ne lase, Căline pradă haitelor canine cu apucături străine codurilor carpatine - țării nu i-ar prinde bine în ciclonul care vine...

Eu, cu mintea mea, umilă văd- și mă cuprinde sila-cum din nou struțo-cămila își strunește camarila să se năpustească iară pe ce-a mai rămas din țară...

IDENTITATEA SEMNALATĂ LA „ARTEX”

Marius DRĂGHICI

Expoziția anuală a membrilor Filialei Râmnicu Vâlcea a Uniunii Artiștilor Plastici din România, intitulată „Semne Identitare”, a avut vernisajul vineri 29 noiembrie 2024, ora 18:00, la Galeria „Artext” din Calea lui Traian nr. 114, în municipiul Râmnicu Vâlcea. Manifestarea culturală din inima orașului, s-a bucurat de organizarea Filialei vâlceane a U.A.P. din România, în colaborare cu Liceul de Arte „Victor Giuleanu”, Uniunea Artiștilor Plastici din România și cu Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea. Curatorul Gheorghe Dican, președintele U.A.P. Filiala Rm. Vâlcea și vicepreședinte U.A.P. din România, a prezentat lucrările expuse ale membrilor, după ce, în preambul, Corul Euphonia al Filarmonicii „Ion Dumitrescu” Râmnicu Vâlcea, a oferit două momente deosebite sub bagheta dirijorului Cristian Stroe și a prof. Galina Nemțeanu. Considerată una dintre cele mai valoroase formații corale din România, Corul Euphonia, cu un repertoriu de peste două mii de piese din creația românească și universală, s-a bucurat încă o dată de aprecierea publicului vâlcean. La această frumoasă demonstrație au participat și talentele juvenile, elevii Veronica Predescu, Irina Anghel și Livia Floarea de la Liceul de Arte „Victor Giuleanu, încheiată cu alt eveniment, de această dată privind lansarea unui volum de povești în rime destinat copiilor, intitulat „Anotimpul copilăriei”,

scris cu multă dragoste pentru cei mici, de apreciați și talentata autoare de lectură pentru copii, Elena Dican. Iubitorii artelor vizuale au putut admira lucrări ale artiștilor Carmen Acsinte, slătineanca Cistina Bacicu Botez, specialistă în combinarea imaginilor fotografice prelucrate digital, Genu Berlo, pictorul fascinat de linie, culoare, spațiu și relațiile dintre ele, Anamaria Cârlan, argeșanul Mihai Chițu, designer specializat în metal, arhitectul Ion Cornea, pictorul Gheorghe Dican, graficianul Marcel Duțu, Gabriela Herbel, Ion Mielcioiu Boștină, licențiat la Universitatea Națională de Arte București, Templierul de Monaco, Constantin Stan Neacșu, Diana Maria Paralescu, Aurel Petrescu, Cătălin Podoleanu, îndrăgita creatoare vâlceană de comori Tina Popa, Georgiana Poenaru, Olga Popescu, Doctor în arte plastice și decorative, Ștefania Prujoiu, Aurelia Sanda, sculptorul Claudiu Schiteanu, Teodora Scurtu, cu expunere de ară textilă contemporană, Cristian Sima, excelând în metafore cromatice și supraprealiste, Ramona Slug Chițu, specialist în educație muzeală, Daniel Stancu, Laura Stoian, Mălina Elena Turmacu, Petru Vasii, sculptorul în lemn Călin Nicolae Vasilescu, graficeana Adriana Elena Vâlcea, etalând un stil personal și abstract, celebrul pictor Petti Velici și cântărețul bisericesc Daniel Zlota. Să le aducem mulțumiri lor și tuturor artiștilor vizuali care ne-au umplut sufletul cu bucuria clipelor de contemplație în fața operelor din galeriile vâlceane.

TRAISTA CU PLANTE MEDICINALE

Planta care crește spontan în zone de câmpie, cultivată pentru proprietățile sale este

CICOAREA

Cicoarea (*Cichorium intybus*), este o plantă erbacee care se poate utiliza atât pentru uz intern, cât și pentru uz extern. Toate părțile plantei sunt folosite în moduri diferite. Frunzele sunt utilizate în salate, florile pentru ceai, iar din rădăcină se prepară o băutură asemănătoare cafelei. Frunzele de cicoare sunt bogate în vitamine și minerale. Conțin: vitaminele A, E, D, K, C, B1, B2, B3, B5, B6, B9, colina (nutrient benefic pentru ficat), calciu, magneziu, potasiu, fosfor, zinc, cupru, mangan, seleniu, fluor, fier.

Cicoarea stimulează secreția biliară, ajută digestia, previne constipația, stimulează tranzitul intestinal, ajută la scăderea rezistenței la insulină, menține un nivel optim al glucozei din sânge. Are acțiuni antiinflamatoare și efect antibacterian.

Să vă fie de folos!

Ana-Maria LAZĂR

Constantin Zărnescu este autorul acestei propuneri de monument în Râmnicu Vâlcea.

„Noi trebuie să vorbim întotdeauna despre cele două trăsături fundamentale ale românilor din acest spațiu: latinitatea și statalitatea! păstrarea statului!” (Răzvan Theodorescu, Cultura vâlceană nr 143, pag. 6, „MIRCEA CEL BĂTRÂN-600 DE ANI DE LA MUTAREA ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU, 1418-2018”)

Compoziție foto P. Cichirdan

APEL ARGEȘENI! VÂLCENI! SIBIENI!

AVEM TREI OBIECTIVE COMUNE ÎN ACEST PREZENT
PRIN CARE PUTEM TRANSFORMA VALEA OLTULUI ÎN RAI PE PĂMÂNT:

- CALE FERTATĂ DUBLĂ, ELECTRIFICATĂ, MARFĂ ȘI CĂLĂTORI, ÎNTRE: PITEȘTI- CURTEA DE ARGEȘ-RM. VÂLCEA-SIBIU
- RÂMNICU VÂLCEA-PUNCT NODAL DE MARFĂ PE CALEA FERATĂ
- SĂ FACEM AUTOSTRADĂ SPRE SIBIU ȘI PITEȘTI CU RAMIFICAȚII LA CĂLIMĂNEȘTI, OLĂNEȘTI, GOVORA, OCNELE MARI
- DN 7-CALE REGALĂ ÎNTRE EUROPA DE EST ȘI EUROPA CENTRALĂ ȘI DE VEST
- DECOLMATAREA SAU REAMENAJAREA LACURILOR DE PE OLT

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlceeni care iubesc cultura scrisă și al Arhiepiscopiei Râmnicului.

PDF în <http://www.culturaarsmundi.ro> și tipărit la Tg. Jiu, 18 decembrie 2024

Ziar de cultură realizat de Asociația ECOSTAR 21 Editura INTOL - PRESS, prin SC INTOL SRL și S.C. Tincont S.R.L.

Director: Petre CICHIRDAN
Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE
Constantin ZĂRNESCU
Mihai SPORIȘ
Al Florin ȚENE
Ștefan DUMITRESCU
Ioan DURĂ
Ilie GORJAN

Minori editori: Simon-Peter KIS
Redactor și tehnoredactor Intol Press on line:

Bogdan CICHIRDAN
Ana-Maria LAZĂR
Leontina RUS

Colaboratori, publiciști (și fotoreporteri):

Felix ȘIMA
Emil MANZUR (coresp. Timiș)
Carmen Lidia GORUNESCU
Simona Maria KIS
Ioana Florentina IANA
Gheorghe SPORIȘ
Tanța TĂNAȘESCU
Silviu LAZĂR
Ana VASILE
Marinela BELU-CAPȘA
Ion TALPOȘ
Marius DRĂGHICI
Ligia NICOLESCU
Cristian Ovidiu DINICĂ
Mircea VASII
Marian ILIE
Dragoș COMĂNESCU

Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR

Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3

Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824

E-mail: cichirdan@yahoo.com

Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro

Preț: 3 lei